Annus XV. December 1901. N. 12.

EPHEMERIDES LITURGICAE

PUBLICATIO MENSILIS

S. RITUUM CONGREGATIONIS

DECRETA INEDITA

I.

S. Ioseph, Sponsus B. M. V., Patronus Ecclesiae Catholicae declaratur, eiusque festum ad ritum dupl. 1 class. elevatur.

URBIS ET ORBIS.

Quemadmodum Deus Iosephum illum a Iacob Patriarcha progenitum praepositum constituerat universae terrae Aegypti, ut populo frumenta servaret, ita temporum plenitudine adventante, cum Filium suum Unigenitum mundi Salvatorem in terram missurus esset, alium selegit Iosephum, cuius ille primus typum gesserat, quemque fecit Dominum et Principem domus ac possessionis suae, principaliumque thesaurorum suorum custodem elegit. Siquidem desponsatam sibi habuit Immaculatam Virginem Mariam, ex qua de Spiritu Sancto natus est Dominus Noster Iesus Christus, qui apud homines putari dignatus filius Ioseph, illique subditus fuit. Et quem tot reges ac prophetae videre exoptaverant, iste Ioseph non tantum vidit, sed

cum eo conversatus, eumque paterno affectu complexus, deosculatusque est, nec non solertissime enutrivit, quem populus fidelis uti panem de coelo descensum sumeret, ad vitam aeternam consequendam. Ob sublimem hanc dignitatem, quam Deus fidelissimo huic servo suo contulit, semper beatissimum Iosephum, post Deiparam Virginem eius Sponsam, Ecclesia summo honore ac laudibus prosequuta est, eiusdemque interventum in rebus anxiis imploravit. Verum, quum tristissimis hisce temporibus Ecclesia ipsa ab hostibus undique insectata adeo gravioribus opprimatur calamitatibus, ut impii homines portas inferi adversus eam tandem praevalere autumarent, ideo Venerabiles universi Orbis catholici Sacrorum Antistites suas ac Christifidelium eorum curae concreditorum preces Summo Pontifici porrexerunt, quibus petebant, ut Sanctum Iosephum Ecclesiae Patronum constituere dignaretur. Deinde, quum in Sacra Oecumenica Synodo Vaticana easdem postulationes et vota enixius renovassent, Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa IX, nuperrima ac luctuosa rerum conditione commotus, ut potentissimo sancti Patriarchae Iosephi patrocinio se ac fideles omnes committeret, Sacrorum Antistitum votis satisfacere voluit, eumque Ecclesiae Catholicae Patronum solemniter declaravit, illiusque festum, die decimanona Martii occurrens, in posterum sub ritu duplici primae classis, attamen sine octava ratione Quadragesimae, celebrari mandavit. Disposuit insuper, ut hac die, Deiparae Virgini Immaculatae ac castissimi Iosephi

Sponsae sacra, huiusmodi declaratio per praesens Sacrorum Rituum Congregationis Decretum publici iuris fieret. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die VIII Decembris anni 1870.

C. Episcopus Ostien. et Veliternen, Card. PATRIZI.

L. ✠ S. S. R. C. *Praef.*

D. Bartolini, S. R. C. *Secretarius.*

II.

P. Ministro Generali Ordinis Minorum Capulatorum tribuitur facultas benedicendi et imponendi Scapulare S. Ioseph Sp. B. M. V., et ad hoc alios Sacerdotes delegandi.

ORDINIS MINORUM S. FRANCISCI CAPUCCINORUM.

Ex quo cultus fidelium erga sanctum Iosephum Deiparae Sponsum et Catholicae Ecclesiae Patronum in sacra Liturgia auctus fuit, pius usus benedicendi ac deferendi Scapulare in eius honorem, annuentibus et opitulantibus Sacrorum Antistitibus, invaluit, praesertim in Galliis atque Helvetiorum et Belgarum regionibus. Quum vero ad illius propagationem Alumni Ordinis Minorum Sancti Francisci Capulatorum in memoratis regionibus iugi studio adlaboraverint, hinc R.mus P. Fr. Bruno a Pintia Procurator ac Definitor Generalis totius Ordinis, ab Apostolica Sede humillimis datis precibus efflagitavit ; ut R.mo P. Ministro Generali pro tem-

pore Ordinis ipsius tribueretur facultas benedicendi, atque utriusque sexus Fidelibus imponendi praedictum Scapulare, cum potestate ad huiusmodi Scapularis benedictionem et impositionem Sacerdotes sive saeculares sive regulares delegandi.

Quibus precibus ab E.mo et R.mo D.no Cardinali Raphaele Monaco la Valletta, Episcopo Ostiensi et Veliternensi, Causae Ponente, in Ordinario Sacrorum Rituum Congregationis Coetu subsignata die ad Vaticanum coadunato relatis, E.mi ac R.mi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, omnibus maturo examine perpensis, ac audito voce et scripto R. P. D. Augustino Caprara Sanctae Fidei Promotore, rescribendum censuerunt: *Pro gratia, si Sanctissimo placuerit,* verum sub conditione, ut color et forma praefati Scapularis sit eadem ac illa, quae iam obtinet in Dioecesi Veronensi, et pro benedictione et impositione eiusdem Scapularis adhibeatur formula huic Decreto praevia (1). Die 15 Aprilis 1893.

Facta postmodum de his, per me infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum, SS.mo D.no nostro Leoni Papae XIII relatione, Sanctitas Sua rescriptum Sacrae ipsius Congregationis ratum habuit et confirmavit, die 18 iisdem mense et anno.

L. ✠ S.

Cai. Card. ALOISI-MASELLA,
S. R. C., *Praef.*
VINCENTIUS NUSSI, *Secr.*

(1) V. Rituale Roman., in Appendice.

DECRETA NOVISSIMA

I.

1. *In publicis et sacris processionibus nequeunt mulieres incedere inter Confraternitates et Clerum.*

2. *Possunt sequi statuam, et canere quando Clerus tacet, in processione tantum et extra Ecclesiam.*

VALVEN. ET SULMONEN.

Hodiernus Pro-Vicarius Generalis R.mi D.ni Episcopi Valven. et Sulmonen., de consensu sui Antistitis, Sacrorum Rituum Congregationi humiliter exposuit, aliquibus in locis, in publicis et sacris processionibus, post Confraternitates laicales, proprium saccum indutas, incedere quamplurimas mulieres, iuvenculas praesertim, binas, canentes carmina vernacula lingua, et postea clerum. Hinc idem R.mus Orator sequentia proposuit dubia solvenda; nimirum:

I. An huiusmodi usus permitti possit?

II. Et quatenus negative ad primum, an saltem possit permitti, ut mulieres incedant immediate post statuam B. Mariae Virginis vel alicuius Sancti, et canant quando clerus tacet?

Et Sacrae adem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, audito etiam voto Commissionis Liturgicae, rescribendum esse censuit:

Ad I. *Negative.*

Ad II. *Affirmative* ad primam partem, et *Af-*

firmative etiam ad secundam in processione tantum et non intra Ecclesiam.

Atque ita rescripsit, die 29 Novembris 1901.

L. ✠ S. D. Card. FERRATA, *Praef.*

✝ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secret.*

II.

1. *Missa votiva de S. Corde Iesu, prima feria VI Ianuarii, occurrente in Vigilia Epiphaniae, celebrari nequit.*

2. *Stola cum pluviali non est assumenda ab Hebdomadario Vesperas celebrante coram Ss.mo Sacramento, eo quod illud incensare debeat ad Magnificat.*

3. *Color rosaceus Dominicis III Adv. et IV Quad. adhiberi potest etiam in Missis privatis et in Officio.*

VALLIS VIDONIS.

R.mus D.nus Henricus Sauvé, Canonicus et Magister Caeremoniarum Ecclesiae Cathedralis Vallis Vidonis, de consensu R.mi sui Episcopi, humillime petiit, ut a Sacra Rituum Congregatione insequentia dubia benigne solvantur, et nimirum:

I. Utrum Missa votiva de Sacro Corde Iesu, per decretum *Urbis et Orbis*, diei 28 Iunii 1889, indulta, dici possit Feria VI, quae prima in Ianuario mense occurrit, quando in illam diem incidit Vigilia Epiphaniae?

II. Utrum in Vesperis coram SS. Sacramento exposito cantatis debeat Hebdomadarius a principio induere stolam, ratione incensationis SS. Sacramenti ad *Magnificat* faciendae; et quatenus negative, utrum debeat saltem ad *Magnificat?*

III. Utrum Dominica III Adventus, et Dominica IV Quadragesimae paramenta coloris rosacei

adhiberi possint non tantum in Missa solemni, sed etiam in Missis privatis et in Officio de Dominica?

Et Sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisito etiam voto Commissionis Liturgicae, omnibusque mature perpensis, rescribendum censuit:

Ad I. *Negative.*

Ad II. Stetur Rubricis et Decretis.

Ad III. *Affirmative* (1).

Atque ita rescripsit, die 29 Novembris 1901.

L. ✠ S. D. Card. FERRATA, S. R. C., *Praef.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secret.*

III.

Litaniae Lauretanae cantari possunt per trinas invocationes, populo quartam respondente.

DUBIUM.

A Sacrorum Rituum Congregatione expostulatum est: Utrum in sacris functionibus, quae ut plurimum horis vespertinis fiunt in Ecclesiis vel Oratoriis publicis cum expositione Ss.mi Eucharistiae Sacramenti, liceat, uti mos est antiquus in pluribus Ecclesiis etiam Urbis, cantare Litanias B. M. V. Lauretanas per trinas invocationes, respondente quartam fideli plebe; atque ita ex ordine explere ultimam Invocationem *Regina Sacratissimi Rosarii, Ora pro nobis?*

(1) Res tamdiu controversa inter liturgicos scriptores, tandem auctoritative definitam, gaudere nobis liceat, nostram sententiam, quae hoc ipso anno (*fascic. 2, pag. 98 et segg.*) sostinuimus, supremam hoc decreto adeptam esse sanctionem. *Redactio.*

Et Sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisito voto Commissionis Liturgicae respondendum esse censuit: *Affirmative.*

Atque ita rescripsit, die 6 Decembris 1901.

L. ✠ S. D. Card. FERRATA, *Praef.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secret.*

IV.

Minister Missae cum cantu assistens, iuxta decret. **3377**, *debet esse in Sacris, si debeat etiam Calicem abstergere.*

PLOCEN.

R.mus D.nus Episcopus Plocensis Sacrorum Rituum Congregationi sequens dubium, pro opportuna solutione, humillime proposuit, super ministro, qui, iuxta decretum **3377**, *Baionen.*, 25 Septembris 1875, in Missis cum cantu sine ministris folia vertit, Calicem discooperit, ipsumque mundat, vinum et aquam infundit, eumdemque Calicem infra actionem palla cooperit et discooperit, iuxta opportunitatem, nec non ipsum tergit post Communionem suisque ornamentis instruit, nimirum: Utrum iste minister debeat esse in Sacris constitutus?

Et Sacra eadem Congregatio, referente subscripto Secretario, audito etiam voto Commissionis Liturgicae, rescribendum censuit: " *Affirmative*, si debeat etiam Calicem abstergere. "

Atque ita rescripsit, die 6 Decembris 1901.

L. ✠ S. D. Card. FERRATA, S. R. C. *Praef.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secret.*

QUAESTIONES ACADEMIAE LITURGICAE ROMANAE

XII.

De Indumentis Abbatum.

Nereus Presbyter et quadam in Ecclesia caeremoniarum magister, cum diversandi causa in civitate B. plures dies transegisset, templum quoddam fortuito ingressus est, in quo solemnia Titularis Ecclesiae agebantur. Miratus est autem videns duo genuflexoria, ante altare maius, rubeo panno cooperta cum pulvinaribus, et Ordinarium Episcopum loci gratiarum actionem pro Missa facientem in uno; in altero vero quemdam Monachorum Abbatem Rochetto et Mozetta amictum, qui pariter celebraverat. Paulo vero post, duos alios vidit introeuntes Abbates eadem ratione indutos, quorum alter, uti accepit, solemniorem erat facturus Missam Pontificalem, qui et caudata induebatur veste, more episcopali: alii autem duo praesentes forent in choro, tunc Episcopo absente. Nereus curiositate motus, hac illac abiens, ut paramenta pro Missa observaret, vidit in Abaco, praeter alia, sandalia et caligas ex textili serico, quae non competere Abbati iudicabat. Super mensa autem videre potuit chirothecas acu

pictas. Crucem pectoralem cum una gemma, quam aurea catena sustentabat: item unam quoque, parvam licet, gemmam in annulo, ac denique duas Mitras, simplicem a latere Epistolae, a parte Evangelii pretiosam. Quibus singulis mussandi causam praebentibus Nereo, studio adiiciens animum, haec inquirit:

1. *Utrum, generice loquendo, Rochettum et Mozetta Abbatibus Monachorum competant, vel quibusdam tantum, seu ex iure, seu ex privilegio, et num, iure vel privilegio dato, deferre illa liceat coram Ordinario?*

2. *Quodnam discrimen, circa indumenta, Decretorum lex statuat inter Pontificalia Episcopi et Pontificalia Abbatis? et peculiariter quid de talari cum cauda, aureaque catena dicendum?*

3. *An merito conquestus fuerit Nereus in singulis, quae censura notavit, necne, ut in casu exponitur?*

SOLUTIO

Ex dissertatione Rev. Dom. Ioannis Antonii Cossu, **Can. honorar. Ecclesiae Cathedralis Algarensis (Sardin.), habita in S. Aede Congreg. Missionis, prope Curiam Innocentianam, die 10 Iulii 1901, acta epitome per R.mum Dom. CAROLUM RESPIGHI Apost. Caerem. Magistrum.**

Cum in casus expositione de omnibus fere sermo sit indumentis, quae a Reverendissimis Episcopis, necnon ab aliis ecclesiasticis viris, qui Pontificalium iure gaudent, adhiberi possunt, sive cum praelatitio, ut dicitur, formalitatis induuntur habitu, sive cum sacris ornantur paramentis ad Pontificalia peragenda, operis pretium esset de singulis aliquid dicere; sed quia iam in praecedentibus huius amplissimi coetus conventibus satis ac competenter de iis actum sit, ne eandem

arripiamus viam, opportunum ducimus aliquid tantum innuere de nomine, officio ac iuribus Abbatum, quatenus ad rem nostram pertinet, ut exinde facilius ad singulas quaestiones respondeamus.

Dicimus imprimis, vocem *Abbas* etymologice ex hebraico vocabulo *Abba* originem ducere, quo significatur *Pater;* sub hoc autem nomine aliquos comprehendi regularium Ordinum Superiores, qui iurisdictionem exercent in locis et personis, ut plurimum, monasteriis sive Ecclesiis, vel sub Ordinariorum dependentia, vel sub immediata Apostolicae Sedis subiectione. Hi porro sub nomine veniunt Praelatorum inferiorum, eo quod charactere et dignitate episcopali carent, quamvis in pluribus ipsis Episcopis assimilentur. Ex his nonnulli circumscripta fruuntur iurisdictione, infra limites nempe alicuius Ecclesiae aut Monasterii, in personas illis addictas, et vocantur *Abbates simplices.* Alii autem iurisdictionem exercent etiam extra Ecclesiae et monasterii limites, et clero populoque praesunt infra determinatum territorium, hoc tamen comprehenso infra limites alicuius dioeceseos, et hi sub nomine veniunt *Abbàtum quasi-nullius*, qui videlicet ita sunt infra dioecesis limites, ut tamen de ipsa esse non censeantur. Alii tandem non modo praerogativa gaudent clerum populumque subiectum habendi ab illo distinctum, qui Episcopo subiicitur, sed eorum territorium omnino distinctum et seiunctum est ab eo, quod alicui pertinet dioecesi, et quasi aliam efformat ex se dioecesim; hi sunt *Abbates* vocati *nullius*, scilicet nulli Episcopo subiecti, aut nulla in dioecesi comprehensi.

Cum in casu nominetur Episcopus loci Ordinarius dicendum, hic non agi nisi de Abbatibus primae speciei; hinc de iuribus Abbatum episcopalem, vel quasi, iurisdictionem habentium silebimus, qui ceterum maiores habere possunt et habent praerogativas, quam reliqui.

1. Utrum, generice loquendo, Rochettum et Mozetta Ab-

batibus Monachorum competant, vel quibusdam tantum, seu ex iure, seu ex privilegio, et num, iure vel privilegio dato, deferre illa liceat coram Ordinario?

Rochettum et mozetta, indumenta, quibus distinguuntur maiores Praelati, *ex iure* non competunt Praelatis inferioribus, si coniunctim considerentur; etenim si disiunctim, dicendum rochettum vetitum esse tantum Praelatis inferioribus, qui sunt ex Ordinibus Regularibus (Alexandri VII decr. n. 1131 *ad 9).* Exceptio tamen datur pro Ordinibus Regularibus, qui ex Instituti indole hoc habitu utuntur, ut sunt Canonici Regulares Lateranenses SS.mi Salvatoris, qui, ex more rochetti continue gestandi, vulgo in Italia *Rocchettini* sunt appellati.

Hi profecto comprehendi dici nequeunt in generali decreto Alexandri VII, cum inconveniens potius iudicandum foret, quod, dum in sacris obeundis functionibus, ceter Ordinis alumni rochetto induuntur, illud dimittere debeant Superiores, quod ceterum in Constitutionibus peculiaribus a S. Sede approbatis cautum est.

Mozetta de iure maioribus Praelatis competit, unde concludendum, Abbatibus non convenire, nisi positive ex aliquo documento constet de peculiari facultate.

Et sane, cum habitus monasticus non sit ex se aptus ad tale indumentum superferendum, generatim excludendum esset; sed superveniente peculiari indulto, tunc habitus immutaretur et more Praelatorum superiorum conficeretur. Secus dicendum est de Abbatibus Canonicorum Regularium Lateranensium, qui cum vestes gestent ad formam illarum, quae in clero saeculari usuveniunt, eo ipso quo Praelati efficiuntur, respondentem dignitati habitum gestare valent, quod per constitutiones legitime approbatas cohonestatur.

Posito autem iure vel privilegio mozettae deferendae, distinctio semper in eo esse debet, quod non liceat Abbati eam absque mantelletto deferre in locis propriae iurisdictioni non subiectis. Dicimus absque mantelletto, quia Regu-

lares ad cardinalatum seu ad episcopatum assumpti habitum praelatitium semper cum mozetta gestare solent, ex eo, dicitur, quod rochetti iure non gaudent, et proinde mozetta brachia cooperiunt; sed parvum haec ratio videtur habere valorem, quia tam Canonici Regulares, quam privilegiati, ad rochettum deferendum mozettam non dimittunt ubi cessat iurisdictio, sed supra mantellettum aeque retinent. Atque ita se gerunt Abbates mozettae usum habentes, si in iurisdictione, mozettam tantum assumunt, si extra, cum illa et mantellettum.

Hinc profluit responsio ad alteram quaesitus partem, an videlicet coram Ordinario sit Abbatibus facultas rochetti et mozettae induendi. Patet, non esse rochettum, posito illius usu, discoopertum, nempe cum sola mozetta, in casu, gestandum in locis Ordinario subiectis, quia hoc iurisdictionis significationem importat; nihil tamen obstat quominus mantelletto coopertum deferatur, superinduta mozetta, ex superius allatis rationibus. Quod valet et de mozetta, secluso rochetto, sive quod illius non habeatur usus, sive quod aliqua vice absque eo incedendum sit.

Hoc autem ex paritate rationum probatur, imo a fortiori, ex lege qua tenentur R.mi Episcopi, ne extra locum propriae iurisdictionis rochettum cum sola mozetta possint gestare; quinimo nec valeant, praesente proprio Metropolitano et Cardinali Legato; *ubi* enim *est maior cessat minor.*

Hoc autem sensu intelligendum est decretum S. R. Cong.nis datum die 1 Octobris 1701, in *Fesulana*, n. **2080**, ad 4; cum enim propositum fuerit dubium: " An Abbas loci (Monasterii S. Bartholomaei Congregationis Lateranensis) possit, praesente Ordinario, rochettum induere et mozettam deferre, aliisque Abbatibus exteris ita se induendi concedere facultatem? „ responsum fuit: " Affirmative „.

II. Quodnam discrimen, circa indumenta, decretorum lex statuat inter Pontificalia Episcopi et Pontificalia Ab-

batis; et peculiariter quid de talari cum cauda, aureaque catena dicendum?

Decreta, quae Abbates respiciunt, circa indumenta, quibus illi uti possunt in Pontificalium celebratione, eadem sunt ac illa, quae pro cunctis Praelatis inferioribus (quos inter Protonotarii non recensentur, hi enim propriis fruuntur privilegiis) lata sunt, iubente Alexandro VII, et de quo iam superius nonnulla excepimus. Antiquiora, data a S. R. Cong.ne sub diebus 28 Ianuarii 1606, in *Firmana*, et 18 Martii 1617 in *Neapolitana*, praetermittimus, quippe quae in illo posteriori et generali contenta. S. R. Cong.tio *omnia simul cogere constituit*, quae Praelatis inferioribus pertinent, ut *excessus abolerentur;* hinc concludendum, privilegiatos ad Pontificalia, his, more Pontificum, posse uti, in iis omnibus, quae hoc decreto non prohibentur vel limitibus non constringuntur, et proinde regulam debere sumere ex Caeremoniali Episcoporum, quousque cum Decreti dispositionibus non pugnet.

Hoc posito principio, salva laudabili et universali consuetudine, quae legis vim habere est dicenda, indumentis utendi minus pretiosae materiae, quam sit illa, qua utuntur Episcopi, Abbates singulis uti possunt, quae a praefato Caeremoniali indicantur, hoc cum discrimine: 1.° Mitram pretiosam, nisi illis expresse a S. Sede indultam, non adhibeant. Sub Mitra pileolum nigri tantum coloris induant *(Ibid. n. 8).* „ 2. " Regulares rochettum non deferant, nisi ex tali ordine fuerint, qui indumentum huiusmodi competat *(Ibid. n. 9).* „ 3. " In Ordinationibus Canonicorum Clericorum, Monachorum, nec non in vestitionibus Monialium, et emissione professionis earundem etiam pleno iure sibi subiectarum, in benedictione sacrae suppellectilis, ceterisque actibus (Missarum, Vesperarum, Matutinarum solemniis ter tantum in anno, ut praefertur, exceptis) neque in Ecclesiis, Oratoriis, aliisque locis tam publicis quam privatis,

quantumvis exemptis, eisdemque Abbatibus pleno iure subiectis mitram, baculum et quaevis alia Pontificalia insignia, nisi de expressa Sedis Apostolicae concessione, adhibeant *(Ibid. n. 17)*. „ 4. " In Missis privatis, quoad indumenta,.... a simplici Sacerdote non discrepent, ac proinde sacras vestes induant in sacristia, neque utantur Cruce pectorali *(Ibid. n. 21)*. „ Ad fruendum autem Pontificalium privilegio, necesse est, ut Abbates sint *perpetui* et *benedicti*.

Indultum Abbatibus Congregationis Cassinensium a S. R. Congr.ne concessum, ut Mitra tantum utantur in actu *Ordinationum et benedictionum cum sacro Oleo (20 Iulii 1660. n.* **1163**, *ad § 17*), non videtur suffragari ceteris aliarum Congregationum seu Ordinum Abbatibus; nonnulli tamen affirmant, ex ratione communicationis privilegiorum, ex qua pariter admittunt, posse Abbatem unius loci, alterum invitare ad Pontificalia peragenda in sua Ecclesia, ex decreto n. **2080**, iam citato, ad 3, lato pro Abbatibus Canonicorum Regularium Cong.nis Lateranensis; sed, prout videtur, dummodo eiusdem sint Ordinis, et non fiat ultra tres indultos dies; hoc sensu interpretato, quoad hoc, Decreto Alexandri VII, et alio, ultimo citato, ad §. 10.

Consuetudo iamdudum invaluit, ut praelatitius habitus caudatam vestem secumferat, quod si in Caeremoniali fundamentum non habet, eo quod caudam Cappae tantummodo illud consideret, cohonestatur tamen a pluribus S. R. Cong.nis Decretis. Sed cum sermo est de Praelatis Regularibus, non illico dici potest ipsis tale indumenti genus pertinere. Si de Canonicis Regularibus v. g. Lateranensibus fiat quaestio, nulla videtur adduci posse dubitatio, quin illam gestare valeant, cum enim vestem Cleri saecularis more adhibeant, sicuti quando ad episcopatum provehuntur, vestes immutant nullo retento Ordinis signo, quod, pro ceteris Ordinum Regularium alumnis, remanet in colore, et in textilis sericei exclusione, ita ad praelaturam assumpti,

utique praelatitium habitum formae saecularium assumere valent. Quoad praxim, scimus, Abbatem generalem praefati Ordinis, semper et ubique, caudatam vestem praelatitiam gestare, ceteros autem extra Urbem tantum; quam differentiam, non videmus cur fuerit inducta; non videtur enim iniuria inferri nec Summo Pontifici, nec ceteris Praelatis Urbanis si cauda deferatur, prout nulla fit ab Episcopis aliisque praelatis etiam inferioribus, qui coram illis eiusmodi habitum induunt. Quod vero Abbates respicit Ordinum monasticorum, res aliter se habet, cum enim habitum specialis formae gestent, nec ad illud additamentum aptum se praebeat, nonnisi ex peculiari privilegio, quod aliquibus daretur, habitum immutandi, caudatam talarem gestarent.

De catenae aureae usu pro Cruce pectorali sustentanda, nisi quis dicere velit minus religiosae paupertati convenire (quid si esset aurea nonnisi ad visum, reipsa autem valore cordula et flocco inferior?), non videmus quomodo alicuius momenti institui valeat quaestio. Iam inter superiores Praelatos usus invaluit, et quidem etiam Romae, nemine contradicente, cordulae substituendi catenulam, pro Cruce sustinenda, etiam cum inter sacra paramenta est assumenda, quod cum inordinationem nullam pariat, non est dicendum consuetudinem esse reprobabilem. Dicet aliquis tunc non servari distinctionem intra superiores et inferiores Praelatos; at respondemus hoc esse ornamenti genus non palam gestandum, ex lege, sed absconditum sub paramentis, et hoc inter sacra, extra vero, nullimode a lege praescribi; ergo...

III. An merito conquestus fuerit Nereus in singulis, quae censura notavit necne, ut in casu exponitur?

Respondemus breviter, Nereum merito conquestum fuisse de genuflexoriis rubeo panno coopertis, cum hic color nonnisi S. R. E. Cardinalibus conveniat. An vero Abbati conveniat, saltem alio panno coopertum, distinguendum videtur quia, si in loco iurisdictionis extitisset, ac ad orandum para-

tum, saltem cum ad Pontificalium solemnia accederet, non negandum videretur, cum quid minus censendum sit ipso Throno, qui hoc in casu Abbati debetur (1); at praeter haec rerum adiuncta, ut in casu, secus dicendum.

Quoad indumenta, distinguendum pariter iuxta superius dicta, sive quoad locum, sive quoad formam habitus.

Caudatam vestem Abbatis, etsi pontificalia peracturi, iam vidimus, non pro omnibus debere admitti. De Abbatibus cum rochetto et mozetta choro interessentibus, unum iam novimus immerito, secluso privilegio, iis indumentis ornatum, de altero dicendum cum distinctione, ut supra.

Sandalia et caligae nullimode vetantur Abbati Pontificalia Missarum celebranti, et immerito conquestus est Nereus de textili, quo confecta erant, quia sericum, si permittitur Protonotariis, eo magis permissum est dicendum Abbatibus Pontificalium usum habentibus.

Chirothecae acu pictae non permittuntur Protonotariis, sed non constat de simili prohibitione pro ceteris superioribus Praelatis, quamvis inferiores sint Episcopis, ex iam adductis superius argumentis: proindeque mussandi causa Nereo aufertur.

Crux pectoralis cum gemma et catena aurea toleranda nobis videntur, ex antea pariter dictis; vetitum Protonotariorum, non est extendendum ad alios magis privilegiatos.

Pro parva quoque gemma annuli abbatialis admirationem Nereus est passus; sed eum praeteriit, Pontificale Romanum gemmam in annulo abbatiali considerare, nec precipere, ut haec sit minor episcopali.

(1) Adducunt nonnulli in contrarium decretum S. R. Cong. in *Pennen. (22 Martii 1710)*, n. **2201**, ad 2, quo dicitur: Abbati pro tempore Collegiatae S. Petri Terrae Laureti non licere in functionibus canonicalibus et ecclesiasticis uti genuflexorio cum stratu et pulvinari. Sed perpendendum est, non constare agi hic de Abbate perpetuo et benedicto, sed de Dignitate capituli, et non esse sermonem de Pontificalibus functionibus obeundis.

De mitra pretiosa poterat Nereus conqueri usquedum certior evasisset de carentia privilegii Abbatis pontificalia peracturi; sed posito etiam privilegio, incongrue altera mitra, nempe simplex, parabatur, namque haec locum haberet ad substituendam auriphrygiatam, quae Abbatibus mitratis iure competit, dum haec sua vice substituit pretiosam, cuius quis usum habet, infra sacram actionem.

INSTRUCTIO CLEMENTINA

PRO ORATIONE QUADRAGINTA HORARUM

LATINE REDDITA

NOVISSIMIS APOST. SEDIS DECRETIS AUCTA

BREVIQUE COMMENTARIO ILLUSTRATA

(Continuatio; v. n. 11, pag. 662.)

Post Pauli V ampliorem iampridem factam concessionem (Brevi d. d. *10 Maii 1606),* et Pii IX nuperam declarationem (Rescr. S. C. Indulgent. d. *26 Novemb. 1876),* non amplius opus est, uti a Clemente VIII statutum fuerat, ut Oratio in visitatione per *unius saltem horae* spatium producatur, sed sufficiens est devota quaeque etiam brevis mora.

Insuper, ex decreto S. Congreg. Indulgentiarum, d. d. 30 Iunii 1818, Pius VII concessit in perpetuum Indulgentiam *centum dierum,* defunctis quoque applicabilem, ab iis lucrandam, qui ad signum horarum, per campanam Ecclesiae, in qua locum habet expositio, dari solitum, iaculatoriam precem recitant: *Laudes et gratiarum actiones sint unoquoque momento Sanctissimo ac divinissimo Sacramento* (Sia lodato e ringraziato ogni momento il santissimo e divinissimo Sacramento) (1).

Extant Romae canonice erectae duae Piae Sodalitates, quarum finis est adoratio SS.mi Sacramenti in forma XL

(1) Haec item Indulgentia, sub iisdem conditionibus, conceditur, exposito Ss.mo Sacramento etiam alia de ratione, prout et ad signum campanarum, quod datur pro benedictione cum almo Sacramento indicanda (*Decr. cit.*).

horarum expositi. Altera *adorationi diurnae* (1) provehendae incumbit, altera *nocturnae* (2); utrique, cui Sacerdotes adsciscuntur et laici, mulieres tamen primae tantum, plura alia concessa sunt privilegia et Indulgentiae, quorum hic meminisse iuvabit.

Sacerdotibus *Adorationi diurnae* adscriptis datur facultas: 1° Anticipandi, quovis anni tempore, *Vesperas* et *Completorium* ante meridiem, dummodo id fiat infra horam adorationis. — 2° Anticipandi, quovis pariter anni tempore, *Matutinum* cum *Laudibus* ab hora decimaquarta praecedentis diei. — 3° Impertiendi infirmis morti proximis *Benedictionem Apostolicam in articulo mortis.* — 4° *Altaris privilegiati* personalis, semel in hebdomada, et quoties pro consociatis defunctis Missam celebrabunt (*Ex audientia SS.mi diei 5 Iunii 1884*).

Singulis autem sociis conceditur, *omnes*, quas lucrari valent, *Indulgentias* applicare posse animabus fidelium defunctorum (*Ex ead. audient.*).

Sacerdotibus *Adorationi nocturnae* adscitis, ex Rescripto E.mi Cardinalis Urbis Vicarii, d. d. 19 Ianuarii 1889, SS.mus D. N. Leo Pp. XIII privilegium benigne largitus est: 1° Ut oneri Matutini cum Laudibus diei, iuxta ordinem proprii calendarii, satisfacere valeant, recitatione Matutini cum Laudibus SS.mi Sacramenti, quae solet qualibet in vi-

(1) Pia Sodalitas *Adorationis diurnae* Romae erecta fuit, die 29 Maii 1884. — Penes *Parochos Urbanos* nomina excipiuntur, illi se aggregare cupientium.

(2) Archiconfraternitas *Adorationis nocturnae* in Urbe instituta fuit mense Novembri 1810, sub forma Piae Societatis, et ab E.mo Cardinali Urbis Vicario, die 23 Decembris 1815, canonice erecta; tandem a Summo Pontifice Leone XII, die 24 Aprilis 1824, in Archiconfraternitatem evecta est, *cum facultate quascunque alias eiusdem instituti Confraternitates, ubique terrarum canonice institutas, aggregandi*, eisque Indulgentias, facultates ac alias spirituales gratias et Indulta communicandi. — Inscriptiones excipiuntur in Archisodalitatis Secretaria: *Vicolo Sinibaldi N. 1* — **Roma.**

gilia nocturna expleri. — 2° Ut, si qui ad chorale servitium tenentur, tam in Patriarchalibus, quam in Collegiatis, pro horis antemeridianis vigilias noctis subsequentibus, ab eodem servitio eximantur, dummodo non occurrat dies dominica, aut aliud festum de praecepto.

Ex decreto E.mi Cardinalis S. R. Cong.ni Praefecti d. d. 16 Iulii 1814, Summus Pontifex Pius Pp. VII, concessit Confratribus, sive Sacerdotibus sive laicis, in nocturnis vigiliis ante SS.mum Sacramentum, ad orandum designatis, ianuis clausis, ingredi posse Ecclesiarum Presbyterium seu chorum, etiam in privato habitu; et, ex Rescripto 11 Iulii 1815, caput, frigoris causa, nigro pileolo cooperire.

Altaria omnia, in quibus Missae pro Confratribus defunctis celebrari solent, sunt privilegiata (Rescr. Pii Pp. VII, *6 Augusti 1814*).

Ex Rescripto autem S. R. Cong.nis, diei 12 Septemb. 1898, ad quinquennium valituro (ideoque non communicabili) indulsit, ut Sacerdos, qui primam vigiliam peregit, Sacrum facere possit *prima hora cum dimidio* a medietate noctis, per octo menses, a Septembri ad Aprilem inclusive, de cetero autem hora *secunda* (iuxta simile Rescriptum diei 9 Maii eiusd. anni), etiam in Altari expositionis, quando unum tantum extat in Ecclesia. Ceteris vero Confratribus, ut ad Sacram Synaxim accedere possint, eadem hora, etiam extra Missam, si haec locum non habet.

Indulgentiae plurimae, praeter communes, *plenariae* et *partiales*, inter quae et *stationales*, iisdem Sodalitatibus concessae sunt, quarum elenchus in aggregationis diplomate describitur.

Dubitatio tamen, nec parvi momenti, nunc exurgit, quaenam in nostra Instructione ad substantiam pertinere sunt censenda?

Versatur Instructio, primo, circa Orationis durationem

et perpetuitatem. Secundo,circa solemnitatem obiectivam seu materialem expositionis Ss.mi. Tertio, circa formalem solemnitatem, sive modum rituum et caeremoniarum concomitantium. Quarto, circa speciales normas a Superioribus Ecclesiarum, a clero et a laicorum societatibus, imo et a quibuscumque fidelibus servandas.

Quod primum respicit, id ex romano more, a Clemente VIII, Constitutione *Graves et diuturnae,* diei 25 Novemb. 1592, sancito, solemne habetur, quod, non modo Orationis continuitas per quadraginta horarum spatium intendatur, sed et insuper Orationis per anni circulum in civitate perennitas, atque adeo, ut Oratio in una Ecclesia non absolvatur, nisi postquam incoeperit in alia (Instruct. § XXIX).

Quae duae conditiones, si ulla absque difficultate in magnis civitatibus verificari possunt, nemo non videt quam difficiliter, secunda saltem, pluribus in locis adimpleri valeant, prorsus impossibiles vero in aliis evadant. Hinc est, quod vel certis tantummodo statutis per annum temporibus locum habeat Oratio; vel quadraginta horae de die tantum numerentur, recondito noctu almo Sacramento; vel instituta potius inveniatur *Adoratio perpetua,* quae in hoc consistit, ut per unum tantum integrum diem SS.mum Sacramentum in aliqua Ecclesia dioecesis adoretur, adsignatis per singulas horas diei noctisque adoratoribus, et, statim ac in una Ecclesia adoratio desinit, incipiat in altera; quam institutionem Clemens XIII anno 1765 adprobavit, specialibusque Indulgentiis locupletavit.

Quidquid tamen sit de Ecclesiarum usu, haec dicere possumus: altera conditio, de perpetuitate nempe Orationis per annum, non videtur necessaria, ne in ambitu quidem dioecesis; de hoc enim silent auctores, nec ullum id urget decretum, nec ceterum inficiari valet, sic substantialiter Orationem *quadraginta horarum* reipsa haberi. Imo nullimode id obstare patet ex decreto S. R. C. in *Cadurcen.*

n. **3049**, iam citato, in quo praecise sermo est de Oratione semel in anno fieri solita. Prima tamen necessaria omnino iudicanda est; hoc vero probatur, sive ex ipsa ratione intrinseca institutionis, quippe quae ex temporis mensura specialem notam, seu characteristicam, ut dicitur, induit; sive ex implicita S. Sedis declaratione, quae, cum alicubi huic conditioni minime attendi posset, *ex privilegio*, concedere dignata est, ut nocturnis horis expositio et adoratio suspenderetur, uti factum est in favorem Provinciarum Americae foederatae, per S. C. de Propaganda Fide, die 24 Ianuar. 1868. Haec itidem conditio absolute necessaria edicitur in Caeremoniali Romano-Seraphico, ad usum Fratrum Minorum Capuccinorum a S. Sede adprobato.

Extensio Indulgentiarum (non autem aliorum privilegiorum) a Benedicto XIV facta, die 16 Aprilis 1746, Constitutione *Accepimus*, ut scilicet lucrari possent, *etiamsi Sacramentum Eucharistiae per horas quadraginta continuas gravissimis de causis minime prostet,* non amplius vigere dicenda est, post SS. D. N. Leonis PP. XIII suprarelatam declarationem.

Quod secundum attinet, adeo intrinseca est Orationi XL horarum solemnitas seu pompa in expositione SS.mi Sacramenti, ut si aliter fieret, non modo primo institutionis conceptui adversaretur, sed et sensui communiter recepto contradiceret. Compertum siquidem est, causam institutionis huius Orationis fuisse, cum supremum honorem Christo in admirabili Sacramento deferendum, tum gravissimas Ecclesiae necessitates, quae profecto per se solemnitatem important. Unde necessario, in casu, requiritur solemnis SS.mi Sacramenti expositio, sacra nempe Hostia patenter sub throno collocata, cum accessorio analogo apparatu.

Tertio autem, nullimode ambigendum, obiectivam et materialem solemnitatem debere formali consociari; quaestio esse potest de maiori minorive actuum solemnitate, haud sem-

per aequaliter, considerato Ecclesiarum censu et cleri copia, accomodanda, sed substantialiter quaedam solemnitas requiritur. Nemo quidem sanae mentis diceret, tam fructuosam occasionem repudiari debere, eo quod, v. gr., unus tantum Parochus habeatur in loco.

Quarto demum, plura sane observanda iubentur in Clementina Instructione, et quidem ad unguem: *inviolabiliter*, ac sub poenarum comminatione. Hic vero animadvertendum est, sub praecepto pro Ecclesiis extra Urbem non omnia cadere, sed ea dumtaxat, quae generalia sunt, et ad essentiam pertinent cultus divinae Eucharistiae debiti, et non modo occasione Orationis XL horarum, verum, quatenus pro diversis rerum adiunctis opus est, etiam in aliis functionibus, potissimum autem, quae cum expositione SS.mi peraguntur. Hinc discrimen disciplinae inter Urbis et reliquas Orbis Ecclesias; ibi singula praeceptivam habent vim, alibi aliqua praeceptivam, sed non vi Instructionis, aliqua vero directivam tantum, salvo Ordinariorum iure, ea sub praecepto imponendi, quae magis in Domino sibi expedire videntur. Attamen, qualitercumque dicantur praecepta obligare, sive sub gravi, sive sub levi, et adhuc sub poenarum sanctione, nisi sub forma imponantur conditionis *sine qua non*, non omnia iurium amissionem pariunt, si inobservata maneant. Cum igitur in casu nostro nulla apposita inveniatur conditio *sine qua non*, restat, ut, praeter ea, de quibus supra dictum est, videlicet de durationе Orationis, et de solemnitate materiali et formali eiusdem, ex reliquis praeceptis, ea tantum ad substantiam pertinere sint retinenda, quae principaliora iudicari debent, qualia facile videntur esse: Missa solemnis, aut saltem cantata, in expositione et in repositione, Processio (1) et Litaniae Sanctorum.

(1) Redit argumentum *ex privilegio* desumptum, item a S. Cong. de Propag. Fide Americae foeder. concesso, die iam citata, quo *permittitur*, ut Processio omittatur, *prudenti pastoris iudicio*.

His addere non dubitamus, ad effectum de quo agimus, Orationem huiusmodi instituendam esse exclusive *pro necessitatibus universae Ecclesiae, iuxta piam mentem Summorum Pontificum.* Data quippe censeri debent privilegia et Indulgentiae istis sub clausulis; quod evidenter eruitur ex Constitutionibus et reliquis mandatis Pontificum eorumdem, ac praecipue Clementis VIII, Clementis XI, Innocentii XIII, Benedicti XIII et Clementis XII.

Hisce praenotatis, quod necessarium duximus ad stabiliendum, quibus et quatenus faveat *Instructio* nostra, hanc breviori calamo dilucidandam arripimus, nostro sic obsequio Ven. Consociatos, quantum in viribus est, prosequentes, qui a nobis hanc elucubrationem tam comiter exquisiere.

Huius Instructionis cum nobis datum non sit latinum textum authenticum invenire, versiones, quas ex italico authentico exemplari privata pluries edidit auctoritas (V. VAN DER STAPPEN, *S. Liturgia, Tom. IV, Par. 1, Tit. IV, Sec. II, Append. III;* — BIBLIOTECA CATTOLICA. *Neap. 1855, S. R. C. Decreta authentica, Append., ad voc.* " *Instructio Clementina* „), quippe quas iam publici iuris factas, generatim sequemur, nonnihil tamen interdum moderaturi, ut penitius sensus italici contextus apprehendatur (1).

I. B. M. c. M.

(*Continuabitur*).

(1) Ex. gr. Titulus: *Istruzione ed Ordini da osservarsi*, fideliter non redditur: *Instructio et Ordo servandus*; haec enim vox *Ordo* non significat praecepta, iussa, decreta, sed *methodus*; et non est hic sensus dictionis: *Ordini da osservarsi;* unde reddidimus, ut in Bullarii Romani editione Luxemburgensi (in qua tamen sequitur italicus textus): *Instructio et Decreta observanda;* documentum enimvero continet vera decreta, et quidem sub poenarum sanctione, servanda.

DUBIORUM LITURGICORUM SOLUTIO

I. *E pluribus locis.* **De qualitate quorumdam Officiorum pro defunctis et de nonnullis variationibus in Oratione in Missis de Requie.** Nonnullis in monasteriis tam virorum quam monialium, consuetudo invaluit piissime celebrandi unoquoque mense per annum officium *ritu semiduplici*, et Missam cantandi cum ministris, pro omnibus monachis, vel monialibus defunctis uniuscuiusque monasterii.

In hoc officio sumitur Oratio *Deus, veniae largitor*, immutando verba: *ut nostrae congregationis fratres*, in: *ut huius monasterii fratres*; et in Ecclesiis monialium..... *sorores*. Item pro defuncto Abbate legitur Oratio: *Deus, qui inter apostolicos Sacerdotes, famulum tuum* N. *abbatiali fecisti dignitate etc.* Quaeritur:

1. Num officium istud mensuale habendum sit ut anniversarium late sumptum, et diebus duplicibus celebrari possit?

2. Quot Orationes in Missa in casu dicendae.

3. Num variationes praedictae in Orationibus *Deus, veniae largitor*, et *Deus, qui inter apostolicos*, sint admittendae?

Resp. 1. Huiusmodi officia, nequeunt accipi ut anniversaria late sumpta, saltem ad effectum, ut in diebus duplicibus celebrari queant. Enimvero, in quaesito dicitur, huiusmodi officia per annum, unoquoque mense celebrari *ritu semiduplici*, anniversaria vero, etiam late sumpta, nempe illa, quae aguntur, non de anniversaria obitus vel depositionis alicuius, de quibus loquitur generale decretum S. R. C. d. 2 Decembris 1891, n. **3753**, celebrantur ritu *duplici*. Officia ergo in casu nostro nequeunt celebrari in Dominicis et festis diebus, in duplicibus etiam minoribus, in vigiliis Nativitatis, Epiphaniae et Pentecostes, in feria IV Cinerum, in

tota hebdomada maiori, et infra octavas Nativitatis, Epiphaniae, Paschatis, Pentecostes et Corporis Christi.

Et sane, nostro iudicio, officia huiusmodi, quae unoquoque mense in monasteriis celebrantur, apprime conveniunt Ecclesiae spiritui, quae in suis Rubricis praescribit, ut prima die libera cuiusque mensis, officium fiat defunctorum. Sancti ergo Fundatores, huic salutari cogitationi innixi officium pro omnibus fratribus vel sororibus ordinaverunt unoquoque mense. Cum vero nihil referat, ut *duplici* ritu celebrentur; imo cum valde deceat, ut minoris sint solemnitatis, quam officium generale, quod annuatim celebratur post festum omnium Sanctorum Ordinis, consultum optime est, ut ritu semiduplici celebrarentur.

Hoc concordat cum S. R. C. decreto d. 22 Augusti 1818, n. **2587**, ad 3, in quo negatur Fratribus Minoribus S. Francisci facultas celebrandi diebus duplicibus, etiam minoribus, anniversaria, quae quater in anno fiunt pro defunctis fratribus.

In casu ergo nostro officia cuiuscumque mensis, celebrentur in Ecclesiis monachorum et monialium, ritu semiduplici, et diebus a Rubrica permissis. Aliud autem solemne anniversarium, quod generalissimum vocant, et celebratur, ut diximus, post festum omnium Sanctorum Ordinis, agatur quidem ritu duplici, ut mandat Rubrica Breviarii Ordinis (*Conf. Brev. monasticum Camaldulensium* anni 1896), et, ut bene concedunt citata decreta, n. **2587**, ad 3, et n. **3753**, ad 5.

2. Ex generali decreto d. 30 Iunii 1896, n. **3920**, unica Oratio dicenda est in Missis defunctorum, quando celebrantur *sub ritu qui duplici respondeat;* atqui in casu nostro officia aguntur sub ritu semiduplici; ergo et Missa sub hoc ritu celebranda erit, ideoque tribus cum Orationibus. Hinc, ex citato decreto n. **3920**, *prima Oratio erit pro defunctis certo designatis*, nempe pro fratribus monasterii,

pro *quibus Sacrificium offertur*, secunda *ad libitum*, et tertia pro omnibus defunctis, nempe: *Fidelium*.

Cum vero agatur de Missa cantata, et aliquo sensu conventuali, tota communitate praesente, videndum est, an secunda Oratio eligenda est ad libitum celebrantis an vero ad libitum praepositi communitatis. Ex littera Rubricarum, nil pro certa lege statuere possumus, ut plurimum enim Sacerdos celebrans Missam in cantu, permittente Rubrica, canit tertiam Orationem pro lubito suo. Si tamen praeses capituli, vel monasterii, vel conventus, vel collegii suam auctoritatem hac in re exprimere vellet, et mandare subdito suo ut in Missa conventuali cantata pro Oratione *ad libitum* dicat illam quam ipsemet praeses indicat, arbitramur hoc non esse contra Rubricas, imo spiritui earum dici posse conforme. Agitur enim de Missa, non privata, sed nomine et pro bono totius communitatis. Ad huius ergo praepositum cum spectet cognoscere, quae a Deo petenda sunt pro tota communitate, illi tribui posse, hoc in casu, videtur, ut Orationem publicam in casu determinet.

3. Monachi et moniales, de quibus agit casus noster, habent speciale Breviarium et Missale pro usu suarum Ecclesiarum; videndum ergo est, an praedictae variationes in Breviario et Missali eorum inveniantur, an non; quia, si desiderantur, nescimus quomodo sustineri possint. Neque valet consuetudo hucusque, ut asseritur, servata, eo quod S. Pius V, in Bullis *Quo primum*, et *Quod a nobis*, quibus Breviarium et Missale publicavit, nihil illis *addendum detrahendum aut immutandum* esse, sub gravi praescripsit.

Praeterea, omnibus compertum est, S. R. C. decrevisse *consuetudines contra Missalis Rubricas esse abolendas*, die 16 Martii 1591, n. **9**, et 18 Iunii 1689, n. **1812**; ergo ?.....

Ceterum, sub oculis habemus Breviarium monasticum pro Camaldulensibus, editum Romae anno 1896, et aliud pro Ordinibus S. Benedicti, a Societate S. Ioannis Evange-

listae editum, et nihil invenimus ex his variationibus. Fatemur, in eis nos legisse post Orationem: *Pro uno Episcopo defuncto,* quae est *Deus, qui inter apostolicos,* hanc rubricam: *Haec Oratio dicitur etiam pro uno Abbate mitrato,* nihil autem dicit de variando verbo *pontificali* in *abbatiali.* Item, legitur Oratio pro omnibus eremitis vel monachis, quae est *Deus, veniae largitor,* sed nihil habet de alia variatione, *huius monasterii fratres,* vel *sorores.*

Nisi ergo obtineatur a S. R. C. speciale indultum, huiusmodi variationes, omnino sunt condemnandae.

II. *Item e pluribus locis.* **De quibusdam consuetudinibus nonnullorum Abbatum.** In nonnullis aliis monasteriis, quorum praeses est Abbas mitratus, multae consuetudines nunc vigent, quae ubique in monasticis Ordinibus non admittuntur. Exempli gratia:

1. Cum procedit Abbas a secretario ad altare, Missam pontificaliter celebraturus, clericus ante totum clerum crucem defert. Similiter, in processione Corporis Christi, non tantum ante totum clerum a clerico cotta induto crux defertur, inter candelabra, sed aliam crucem defert Subdiaconus, item inter candelabra, ante capitulum monachorum, sequente Abbate.

2. Cum Abbas Ecclesiam ingreditur, Missam pontificaliter celebraturus, cantatur ℟: *Ecce Sacerdos magnus.*

3. In festis diebus Abbas pro lubito Missam lectam celebrat, more omnino Episcoporum; assistit dein in throno pontificaliter ad Missam per alium decantatam, in qua benedicit aquam ad offertorium, et in fine benedictionem trinam populo impertitur. Item existens in suo stallo chori, licet sine rocheto nec mozzeta, benedicit incensum, sive pro absolutione ad tumulum, sive pro incensando SS. Sacramento.

4. Accedens Abbas ad alias Ecclesias, monialium sui Ordinis, in pontificalibus ibi celebrat, adhibendo Mitram pretiosam atque baculum pastorale absque velamine.

Num omnes consuetudines istae, nunc retineri possint?

Resp. 1. Circa crucem, quae a clerico defertur ante clerum, cum Abbas pontificaliter indutus procedit a secretario ad altare, Missam celebraturus, nihil esse interloquendum putamus, hoc enim non contradicit legibus Caeremonialis, quae *(lib. 2, n. 24)* hanc crucem in pontificali Missa admittit, neque S. R. C. decretis, quae illam Abbatibus non prohibent.

Crux autem secunda, quae in casu dicitur deferri ante capitulum monachorum in processionibus extra Ecclesiam, altera cruce praeeunte ante totum clerum, omnino prohibenda est, cum S. R. C. die 7 Augusti 1628 n. **472**, secundam hanc crucem non admiserit pro capitulo Canonicorum et Episcopo.

2. Quoad ℟. *Ecce Sacerdos magnus*, putamus non licere illud cantare in ingressu Abbatis, primo quidem quia non praescribitur in Coeremoniali, introeunte Episcopo pro pontificalibus agendis, sed tantum admittitur cum Episcopus visitat paroecias, vel prima vice suam Cathedralem ingreditur, ut habetur in pontificali Romano; secundo autem, quia, in casu, non videretur usurpandum ℟. *Ecce Sacerdos magnus,* sed potius: *Fidelis namque servus* decantandus esset, ut fit pro Legato, qui esset Cardinalis diaconus; compertum est enim Abbatem minoris esse, charactere, Episcopo, dignitate vero etiam Cardinali Presbytero aut diacono. Insuper ex S. R. C. decreto, 27 Septembris 1659, n. **1131**, eruitur, non omnia, quae conceduntur Episcopis, Abbatibus quoque concedi, et ex consuetudine plura magis etiam coarctari.

3. Pluries S. R. C. decrevit, non posse unquam Abbates, se distinguere a ceteris Sacerdotibus in Missa lecta; die 29 Martii 1659 n. **1111**, ad 5, 2 Decembris 1673, n. **1493**; ideoque paramenta sumere debent in sacrario, etc., quae simplici Sacerdoti non pertinent, praetendere non possunt.

Quoad vero assistentiam in throno, ad Missam per

alium celebratam, nescimus quomodo Abbas id praesumat; nam in citato decreto n. **1131**, ad 2, aperte legitur: *Sedem fixam et permanentem in eorum ecclesiis* (Abbates) *ne detineant, sed tribus ipsis diebus, quibus tantummodo pontificalia celebrare est ipsis permissum.* Porro si Sedem non habent Abbates stabilem, neque ea uti debent, nisi in pontificalibus, quomodo eam erigere poterunt pro adsistentia? Ex quo liquido profluit, neque posse aquam benedicere ad offertorium, ut fit ab Episcopo, dum in throno assistit sive in cappa, sive in pontificalibus.

Quoad tandem trinam benedictionem in fine Missae sic per alium decantatae, probatur Abbatem illam impertiri non posse, ex alio decreto d. 1 Octobris 1701, n. **2080**, ad 6, quo decernitur: *Non licere* Abbati trinam benedictionem extra tempus Missae pontificalis.

Circa vero benedictionem incensi, pro absolutione ad tumulum, et pro incensando SS.mo Sacramento, etsi non inveniatur lex aperta, quae hoc Abbatibus prohibeat, quando ipsi non celebrant, nihilominus, arbitramur, ex spiritu decretorum S. R. C. nn. **1131, 1493, 2376,** ex quibus constat, quod extra pontificalia, tribus diebus concessa, nequeunt Abbates in functionibus ab aliis Sacerdotibus differre, facile erui, quod dictae benedictiones incensi ipsis non licent.

4. Pluribus ex decretis S. R. C., nempe, nn. **577, 803, 1131, 1815, 2907,** ad 3, et **2923**, vetitum est Abbatibus pontificalia agere extra propriam Ecclesiam, etiam ex consensu Ordinarii, nisi cum expresso privilegio Sedis Apostolicae. Si vero agatur de pontificali agendo in Ecclesiis monialium sui Ordinis et sibi subiectis, ex pluries citato decreto, n. **1131** ad 17, videtur id licitum esse Abbatibus, dummodo unum sit ex tribus sibi concessis per annum; sic enim se habet: *In ordinationibus ..... in vestitionibus monialium ..... etiam pleno iure sibi subiectarum, in benedictione sacrae suppellectilis ceterisque actibus (Missarum, Vesperarum, Matu-*

tinarum solemniis ter tantum in anno ut praefatur, exceptis)... pontificalia insigna, nisi de expressa Sedis apostolicae concessione, adhibeant. Forsitan ergo, ex locutione huius decreti, licebit Abbati unum ex tribus pontificalibus, in Ecclesia monialium sui Ordinis peragere, cum baculo tamen velato, ut in sua Ecclesia, et mitra auriphrygiata, nam mitra pretiosa Abbatibus prohibetur per aliud decretum, 2 Iunii 1685, n. **1753**, ad 3. Ergo?....

Ceterum haec omnia dicenda sunt de Abbatibus in genere, et sententiam nostram hausimus a S. R. C. decretis; quod si alicubi habeantur specialia privilegia, rite concessa post Alexandri Pp. VII decretum, certo certius poterunt retineri.

IMPRIMATUR
P. Fr. Albertus Lepidi O. P. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR
Ioseph Ceppetelli, Archiepiscopus Myren. Vicesgerens.

PROPRIETAS LITERARIA.

Roma. 1901. — Scuola Tipografica "Tata Giovanni", *Piazza del Biscione, 95.*

INDEX

CAPITUM ET ARTICULORUM CUIUSQUE MATERIAE

HUIUS XV TOMI

Dubiorum liturgicorum solutio scientifica.

Pag.

Ex Hispania. De Missis de requie in Vigilia Epiphaniae 15

Ex Austria. Circa Decr. 3922, III. de Missis votivis . . 18

Ex Sancto Michaele. De Colore rosaceo 98

Ex eodem loco. De titularibus 102

E Neapoli. De quatuor Anniversariis late sumptis . . 104

E Curenna. De iuribus Contitularis incerti 109

E Nola. De sepulcris in parietibus Ecclesiae vel subtus terram, et Missa . . 160

Ex eodem loco. De praecedentia cuiusdam Cappellani in processione 164

Ex eodem loco. Iterum de duobus Decretis, quae inter se non convenire dicuntur . 165

E Civitate Segoviensi (in Hispania). De secunda Missa cantanda vel omittenda in Vigilia Assumptionis B. V. M. occurente alio festo eiusdem Deiparae 169

Ex eodem loco. De concursu inter Sacrae Familiae et Inventionis Pueri Iesu festa 171

E Neapoli. De Alleluia et versu unde sumendis ad Missam in festis translatis . . . 172

Ex Dioecesi N. De nova specie Missae pro re gravi . 174

E Borussia. De Pascha nostra non conveniente cum Pascha Iudaeorum 176

E Belgio. De cohaerentia inter duo Decreta circa Missas lectas de requie in die obitus 215

Pag.

Ex Hispania. De Missa cum cantu in festo Expectationis partus B. M. V. si occurrat cum fer. IV quatuor Temporum Adventus 216

Ex Eccl. S. Aloisii in America. De festo S. Ludovici, an die 25ª, an 26ª Augusti celebrando 218

E Gallia. De commemoratione diei octavae agenda, occurrente duplici I classis . . 220

Ex Utino. De requisitis ut quis dici valeat alicui Ecclesiae addictus pro festo Tituli et Dedicationis agendo. 222

E Lincio in Austria superiori. De quarumdam dierum octavarum concursu inter se 224

Ex eodem loco. De iisdem ut supra diebus octavis occurrentibus inter se . . . 226

E Crema. De Initiis S. Scripturae impeditis . . . . ibi

Ex Hispania. De Initiis pariter impeditis Sacrae Scripturae 229

E Turonibus. De distinctione inter Initia Sacrae Scripturae 230

E Parisiis. De interpretatione Decreti 3756, collati cum alio 3924 290

Pag.

Ex Abbatia Conceptionis. De commemoratione in concursu inter festa Annuntiationis Deiparae, et Sacrae Familiae 202

Ex America. De festo patronali S. Thomae Aquinatis pro scholis 293

E Belgio. De commemoratione SS. Cordis Titularis omittenda in feriali officio, cum fiat de Cruce 294

E Lingone. De contradictione hypothetica duorum Decretorum 296

E Lincio. Quaestiunculae super Concurrentia et Occurrentia. 297

E Gallia. De occursu et concursu Patroni et Dedicationis 301

Ex Urbe. De Translatione Almae Domus Lauretanae incidentis in fer. IV Quatuor Temporum Adventus, circa homiliam in officio . . . 357

E Cassino. De hymno " *Christe Sanctorum decus angelorum* " integre uti iacet recitando 360

E Senogallia. De Alleluia addendo antiphonae *O Sacrum Convivium* infra Oct. Corp.

Pag.

Christi, post administratam communionem 362

E locis pluribus. De cantu in lingua vernacula ante Benedictionem cum Sacramento 364

Ex Archidioecesi Spoletina. De duplici minori aut maiori perpetuo impedito in die assignata, cui locus in Calendario non suppetit . . 415

E Turonibus. De Calendario sequendo in Cappellis privatis 419

E Budvicio Bohemorum. De festo titulari sicut et Dedicationis, primario et secundario 422

E Galliis. De occurrentia Patroni loci, vel Titularis cum Dedicatione Ecclesiarum . 424

E Fulda. De iure benedictionis Candelarum et Palmarum inter Parochum et Capitulum 428

E Lingone in Gallia. De die octava festi SS. Nominis Mariae exigente, in occursu, translationem septem Dolorum 430

Ex Aversa. De praecedentia in translatione festorum, respectu habito ad Decretum 3756 433

Pag.

E Lincio. De duplici I cl. in diem suam octavam, quae dies octava alterius festi est, translato 499

Ex eodem loco. De Symbolo in Missis infra aliquam octavam illud ferentem . . . 502

Ex eodem loco. De Missa Vigiliae Assumptionis eiusque ordine 504

Ex eodem loco. De Missa votiva B. M. V. semper relativo officio votivo respondente 506

Ex Utinensi dioecesi. De festo Patroni minus principalis in Calendario restituendo . . 508

E Parma. De qualitate Calendarii adhibendi spiritualium exercitiorum tempore . . 509

E dioecesi Abulensi in Hispania. De Missa votiva de Spiritu Sancto in aperitione cursus scholastici . . . 510

E regione Aemiliae. De festo elevato ad ritum duplicem II classis, in die octava occurrente 511

E Gallia. De praecedentia inter officia Patroni et Dedicationis Ecclesiae, diebus infra octavam 513

Ex eodem loco. De Hymno an-

Pag.

gelico omittendo necne a Sacerdote Ritus Rom. in Ecclesia celebrante ritus Romano-Lugdunensis . . . ibi

E Mexico. De cohaerentia inter Ephemerides Liturg. et Rubricam Missalis Romani 567

E Benevento. De Missa ex fundatione canenda post aliam de festo 570

Ex eodem loco. De Symbolo in festo S. Aloisii Conf. . 571

Ex eodem loco. De Symbolo in festis Patronorum . . ibi

E Curenna. De festo Titularis in diem octavam transferendo, quae est Dominica 2ae classis 572

E Neapoli. De S. Michaele Arch. Titulari nominando in Missa votiva Angelorum in Oratione *A cunctis* . . 576

Ex eodem loco. De quadam incohaerentia inter nonnulla Decreta 577

E Nerito (Nardò). De Laude *Dio sia benedetto* post solemnem Missam in choro . 579

Ex eodem loco. De duorum Patronorum commemoratione 581

Ex eodem loco. De quibusdam consuetudinibus in benefactorum suffragiis . . . . ibi

Pag.

E Brixia. De Missa votiva in expositione SS.mi Sacramenti ad instar XL Horarum 646

E Benevento. De festo particulari Dominicae affixo perpetuo impedito 647

Ex eodem loco. De cohaerentia inter Ephem. Liturg. et Decretum S. R. C. 649

Aliquibus ex locis. De concursu inter Octavam Dedic. Ecclesiae propriae et Octavam festorum solemnium Ecclesiae universalis 650

Ex Utino. De concurrentia officii votivi cum festo secundario 651

Ex eodem loco. De concursu octavae festi SS.mae Trinitatis cum I Vesp. festi duplicis I classis 654

E pluribus locis. De qualitate quorumdam officiorum pro Defunctis et de nonnullis variationibus in Oratione in Missis de Requie . . . 718

Item e pluribus locis. De quibusdam consuetudinibus nonnullorum Abbatum . 721

Ad quaedam liturgica dubia breviora responsa.

Pag.

1. Pro Castello Saltus Rotundi 111
2. Pro Hispania. 112
3. Pro Histria 113
4. Pro Etruria . . . . . ibi
5. Pro Curenna 114
6. Pro Gallia 178
7. Pro Gallia. 179
8. Pro Slavonia. 180
9. Pro Neapoli 181
10. Pro Civitate N. . . . 182
11. Pro Sicilia 232
12. Pro Gallia 233
13. Pro Curenna 234
14. Pro Crema 235
15. Pro Belgio . . . . . ibi
16. Pro Lingone 236
17. Pro Ecclesia S. Aloisii in America 237
18. Pro Seminario Anneciensi ibi
19. Pro Civitate Segoviensi . ibi
20. Pro Gallia . . . . . ibi
21. Pro Rucupis in Anglia . 305
22. Pro Abbatia Conceptionis 306
23. Pro America et Verona . 307
24. Pro Belgio . . . . . ibi
25. Pro Verona 308
26. Pro Caldario . . . . ibi
27. Pro Goritia 309
28. Pro Urbe 371
29. Pro Ariano in Apulia . 373

Pag.

30. Pro Rucupis in Anglia . ibi
31. E. S. Michaele 374
32. Pro Namurco in Belgio . ibi
33. Pro Hispania 375
34. Pro Vico . . . . . ibi
35. Pro Sardinia 376
36. Pro Gallia 378
37. Pro Austria 436
38. Pro Dioc. Ultinensi . . 437
39. Pro eodem loco . . . . ibi
40. Pro Liguria 438
41. Pro Curenna . . . . ibi
42. Pro N. N. . . . . ibi
43. Pro Budvicio Bohemorum 439
44. Pro Neapoli 440
45. Pro Gallia . . . . . ibi
46. Pro Lingone . . . . . ibi
47. Pro Quito 441
48. Pro Vico 442
49. Pro Aversa 443
50. Pro Histria . . . . . ibi
51. Pro Roma 444
52. Pro Alexandria in Pedemontio . . . . . ibi
53. Pro Neapoli . . . . . ibi
54. Pro Vico 516
55. Pro S. Iacobo de Cuba . 518
56. Pro Missionibus (Hong-Kong) 519
57. Pro Gallia 520
58. Pro Sicilia 583
59. Pro Parma . . . . . ibi
60. Pro Brixia 584

Pag.
61. Pro Nerito . . . . . ibi
62. Pro Dioecesi N. . . . 586
63. Pro Benevento 655
64. Pro Utino 656
65. Pro Budvicio Bohemorum 657
66. Pro Ebroicis 658
67. Pro Albano 660
68. Pro Hollandia 661

DECRETA SS. CONGREGATIONUM

E S. Rituum Congregatione.

De festo duplici vel semid. ad ritum simplicem perpetuo redacto 65
Nullius Montis Cassini, S. Pauli de Urbe et SS.mae Trinitatis Cavensis 129
Hispaniae 130
Senogallien. 197
Brunen. 265
Variationes et additiones pro Martyrologio Romano . . 266
Urbis et Orbis 271
Privilegia concedi solita a S. R. C. pro triduis vel octiduis solemniter celebrandis intra annum a Beatificatione vel Canonizatione . . . 272
Romana. Dubii 329
Vicen. 330
Utinen. 331
Decretum 333
Utinen. 397
Dubiorum 399
Pag.
Ordinis S. Benedicti. Congregationis Americanae Cassinensis 402
Lauretana 459
Colimen. 461
Romana 465
Vicentina 469
Utinen. 472
Parvum officium Sacri Cordis Iesu 603
Decretum approbationis . . 611
Tropien. 629
Vicen. 632
Dubium 635
Urbis et Orbis 693
Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum 695
Valven. et *Sulmonen.* . . . 697
Vallis Vidonis 698
Dubium 699
Plocen. 700

E S. Congregatione Indulgentiarum.

De Guatemala. De piis operibus sodalibus Confr. B. M. V. a Monte Carmelo ad assequendum Privilegium Sabbatinum iniunctis . . . 546
Clericorum Regularium Infirmis Ministrantium. De consensu Ordinarii pro exercitio facultatum benedicendi Coronas, Cruces etc. cum ap-

Pag.

plicatione Indulgentiarum apostolicarum 547
Decretum. De institutione pii Exercitii *Viae Crucis viventis* 549
De Indulgentiis pro Tertiariis saecularibus 612
Summarium Indulgentiarum, Privilegiorum ac Indultorum Sodalibus Tertii Ord. saecularis S. Francisci Assisiensis concessorum . . 616
Absolutio generalis conceditur aegrotis Tertiariis saecularibus quacumque die infra octiduum festi . . 622
Indulgentia conceditur Clericis quandam orationem recitantibus 623
Indulgentia pro iaculatoria: *Laus honor et gloria divino Cordi Iesu* 625
Congregationis Fratrum Sancti Vinc. a Paulo. De precibus piisque exercitiis indulgentiis iam ditatis ad Sacramentalem Poenitentiam explendam impositis . . . 626

E Suprema Congregatione Inquisitionis.

Tria decreta quoad devotionem erga SS. Animam D. N. I. C. 542

Pag.

Sacra Olea transmitti non debent per laicos, nisi deficientibus clericis 543
De devotione *a Manu potenti* nuncupata 627
De numismate " *Nova Crux Immaculatae Conceptionis* „ 628

E Sacra Congregatione Concilii

Circa litteras testimoniales pro S. Ordinatione 544

E. Suprema S. Officii Congregatione.

De Causis matrimonialibus . 454

Quaestiones solvendae Sociis propositae pro singulis mensibus, earumque solutiones.

1. De horologiorum discrepantia pro recitatione Officii divini 115
2. Utrum vi Rubr. Gen. Missalis (Tit. V, n. 1) Sacerdos quisque teneatur aliquoties Missam celebrare generaliter pro defunctis, vel saltem pro defuncto commemorationem agere in Missa de die 311
3. De *stola nigra* pro *Sacerdote Calicem ex Urna deponente* feria VI in Parasc., quoties Diaconus hoc agere nequeat, et pro Presbytero

Pag.

Cappellani munere fungente in Missa de requie privata Episcopi, si tabernaculum aperire debeat pyxidemque extrahere 446

4. De repositione festi Patrocinii S. Ioseph cum festo Dedicationis alicubi occurrente 537

5. De tertia Oratione in Missa votiva privata vel solemni, sed non pro re gravi neque pro publica Ecclesiae causa, infra Octavam B. M. V., vel alicuius Sancti 672

Quaestiones Academiae Liturgicae Romanae.

I. De talari Clericorum veste, vulgo Subtana . . . 3

II. De Superpelliceo et Rochetto 66

III. De Cappa Canonicali . 131

IV. De Bireto et Pileolo . 199

V. De Amictu, Alba et Cingulo 274

VI. De Stolis 339

VII. De Planetis et Dalmaticis 404

VIII. De Sacris Indumentis in Benedictione cum Sacramento 474

IX. De usu insignium in Protonotario Apostolico . . . 489

X. De Mitra 554

XI. De Rochetto, Cappa Magna et Mozetta, uti signis iurisdictionis 636

XII. De indumentis Abbatum 701

Nova ratio Pascha facillime inveniendi.

Praefatio 150

I. Praeliminaria 151

Numerus Aureus 152

Epacta 153

Litterae Dominicales . . . 154

Tabula pro Epacta. Littera Dominicali et Pascha inveniendis 157

II. Explicatio tabulae . . . 158

Applicatio . . . . . ibi

Exempla 159

Explicatio 2.ae partis . . . 258

Applicatio . . . . . ibi

Exempla 259

Explicatio 3ae partis . . . 260

Applicatio . . . . . ibi

Exempla 261

Prospectus 262

III. Methodus facillime inveniendi in quolibet anno *qua die hebdomadae occurrant festa immobilia* . . . . . ibi

Prospectus omnium Dominicarum, Festorum et Feriarum, quae a Pascha dependent 264

Argumenta Varia.

Dissertatiuncula. Puerulum Iesum a B. V. in lucem

Pag.

editum *in praesepio inter duo animalia reclinatum fuisse*, Venerabilis traditio et sacra Monumenta testantur 20

Dubia quaedam maxime *Super Canonicorum Specialia Insignia* 28

Constitutio Apostolica. De Religiosorum Institutis *vota simplicia profitentium* . . 56

De *Missis coram SS. Sacramento exposito*. vi Caeremonialis Episcoporum . . . 83

Epistola responsi. Ad Adm. Rev. Dom. N. in Seminario Dioecesano Marianen. . . 93

Disceptatio liturgica. Super *postremo Vale defunctis* post ultimam ex quinque absolutionibus. nimirum : an *Requiescat*, an *Requiescant* dicendum 140

Specimen Calendarii univ. Ecclesiae pro anno 1902 . . 183

Recensio. De libello " *Le saint Bréviaire et son avenir* „ 193

Peculiares Quaestiones e Brasilia 238

Quaestio Canonico-Liturgica. De *Sepultura ecclesiastica* . 316

Super Decreto Senogallien. Commentariolum 349

Pag.

Super *Cera in Sacra Liturgia*. Suffragium 379

Quodnam ex duobus festis *SS. Marialis Rosarii* et *Angeli Custodis regni* praeferendum. Suffragium 389

Breve SS.mi D. N. Leonis Pp. XIII ad Abbatem Solesmensem 393

Adnotationes 395

Omina 557

Quaestiunculae. I De canonicalibus insignibus . . . 521

II. De SS. Sacramento per Sanctimoniales *medio quodam machinismo non* exponendo 523

III. De *Meruit beatas* immutando necne, quando Festum Conf. tantum commemoratur 527

IV. De translationum ordine pro particulari Calendario 532

Quaestiuncula. De antiphonis ad Laudes in officio feriali Sabbati in occurrentia festi S. Thomae Apostoli cum Dominica IV Adventus . 589

Consultatio Canonico-Liturgica. Num hodie omnes Parochi *benedicere possint aquam baptismalem* in Sabbatis Paschatis et Pentecostes, *iuxta*

Pag.

S. R. C. decretum diei 13 Ian. 1899 593

Instructio Clementina pro Oratione Quadraginta Horarum latine reddita, novissimis Apost. Sedis decretis aucta, brevique commentario illustrata. Praenotanda 662

Continuatio 711

Consultatio Canonico-Liturgica. De *tabulis secundariis* in altaribus 665

De Assumptione B. M. V. in corpore et anima per Angelos in coelum receptae *qua'enus ab Eccl. in proximo definiri possit*. Disquisitio theologico-critico-liturgica. Prologus 677

I. Status quaestionis . . . 680

Pag.

II. Intra quos fines circumscribitur Ecclesiae doctrina ipsi a Deo revelata . . . ibi

III. Triplex fundamentum definitionis dogmaticae . . 681

IV. Consectarium fundamentale 683

V. Silentium S. Scripturae circa Assumptionem Mariae . 684

VI. Quid de hac re scripserit Aloisius Vaccari . . . 685

VII. Nihil erui potest ex mirabili S. Ioannis visione . 686

VIII. Silentium Scripturae in Sacra Liturgia 688

IX. In Primis Vesperis Solemnitatis . . . . . ibi

X. Matutinum Solemnitatis . 689

XI. Missa de Vigilia et de Solemnitate 691

INDEX ALPHABETICUS

RERUM NOTABILIUM QUAE IN HOC TOMO XIV CONTINENTUR.

(N. B. Numerus lectorem ad paginam remittit)

A

Abbates, de abbatum indumentis, casus, 701 — utrum, generice loquendo, Rochettum et Mozzetta Monachorum Abbatibus competant, vel quibusdam tantum, seu ex iure, seu ex privilegio, 702 — num, iure vel privilegio dato, deferre illa liceat coram Ordinario, 705 — quodnam discrimen, circa indumenta, Decretorum lex statuat inter Pontificalia Episcopi et Pontificalia Abbatis, et quid dicendum de talari cum cauda, aureaque catena, *ibid.* — quid de singulis, prout in casu, 708 — de quibusdam consuetudinibus nonnullorum Abbatum, 721.

Absolutio pro defunctis, V. *Requiescant in pace.*

A cunctis, V. *Missae votivae, S. Michael Archangelus, Titularis.*

Alba, Celebrans non Episcopus officium faciens in Vesperis, Matutinis et Laudibus alba uti nequit, 378 — V. *Amictus, Vesperae.*

Alleluia, et versiculi, si festum S. Ioannis Chrysostomi transferatur ad tempus paschale, sumenda sunt ex Missa communi pro Doctoribus, 172 — infra Oct. Corp. Christi consultius est ad antiph. *O Sacrum convivium* versumque sequentem addere *Alleluia*, 362.

Aloisius (S.), V. *Symbolum.*

Altare, permittitur, in casu peculiari, celebrare Missam in altaribus quorum sepulcra rite non sunt disposita: ac iterum ea conse-

crari breviori formula, etiam per Sacerdotes delegandos, 632 — idem permittitur in altaribus, quae distantiam a mortuorum sepulturis non servant, quae debet esse unius circiter metri. *ibid.*

Amictus, de amictu, alba et cingulo, casus, 274 — deline is utensilibus in Eccl. 275 — de Corporalibus, 276 — de Palla, 278 — de Purificatorio, 279 — de Tobaleis, 280 — animadversio circa usum lini in sacris functionibus. *ibid.* — de Amictu, 281 — de Alba, 283 — de Cingulo, 284 — dictorum utensilium et indumentorum significationes symbolicae, 285 — pro dictis indumentis linum aut cannabis ad exclusionem aliarum materiarum praescribuntur, 286 — quid de in casu expositis, 288.

Angeli [SS.] Custodes, festum S. Angeli Custodis Regni est secundarium, 130 — quodnam ex duobus festis, SS. Marialis Rosarii et Angeli Custodis regni praeferendum, suffragium, 389.

Anima SS. D. N. I. C., tria decreta S. R. U. Inquisitionis quoad devotionem erga Animam SS. D. N. I. C., 542.

Anniversarium, de quatuor Anniversariis late sumptis, 104 — de Anniversariis late sumptis, 234 — in Anniversario pro Sacerdote defuncto in officio dicenda est eadem Oratio Missae, 371 — Anniversarium liturgica causa impeditum transferatur cum relativis privilegiis, 372 — in Episcoporum anniversario prima ex Missis pro defunctis dicenda est cum unica Oratione propria; item in anniversario Episcoporum et Canonicorum; in anniversario Canonicorum Missa de anniversario, vel ad libitum, cum unica Oratione propria, 472 — V. *Officium defunctorum.*

Annulus, V. *Cappa Canonicalis, Insignia Canonicalia.*

Annuntiatio B. M. V., de commemoratione in concursu festi Annuntiationis cum festo S. Familiae, 292 — V. *Missa Conventualis.*

Antiphona, V. *Officium defunctorum.*

Antiphona finalis post Horarum minorum recitationem extra chorum non est praeceptiva, 307.

Aqua baptismalis, V. *Benedictio aquae baptismalis.*

Assumptio B. M. V., de Assumptione B. M. V. in Corpore et Anima per angelos in coelum receptae, quatenus ab Ecclesia in praxim definiri possit, disquisitio theologico-critico-liturgica. Pro-

logus, 677 — Status quaestionis, 680 — intra quos fines circumscribitur Ecclesiae doctrina, ipsi a Deo revelata, *ibid.* — triplex fundamentum definitionis dogmaticae, 681 — Consectarium fundamentale, 683 — Silentium S. Scripturae circa Mariae Assumptionem, 684 — quid de hac re scripserit Aloisius Vaccari, 685 nihil erui potest ex mirabili S. Ioannis visione, 686 — Silentium S. Scripturae in Sacra Liturgia, 688 — in primis Vesperis Solemnitatis, *ibid.* — Matutinum Solemnitatis, 689 — Missa de Vigilia et Solemnitate, 691.

Aureus Numerus, V. *Pascha.*

B

Barnabas (S.) Ap., Eius festum aut officium in occursu, concursu et repositione, ceteris paribus, ratione dignitatis praeferendum est festis aut officiis aliorum Sanctorum, 465.

Beatificatio, Privilegia concedi solita a S. Sede per S. R. C. pro Triduo vel Octiduo celebrando intra annum a Beatificatione vel Canonizatione, 272 — V. *Consistoria semipublica.*

Benedictio aquae baptismalis, num hodie omnes Parochi benedicere possint aquam baptismalem in Sabb. Paschatis et Pentecostes, iuxta decr. S. R. C. diei 13 Ian. 1899, 593.

Benedictio Candelarum et Palmarum, de iure huius benedictionis inter Parochum et Capitulum, 428.

Benedictio Coronarum etc., de consensu Ordinarii requisito pro usu facultatis applicationis indulgentiarum Apostolicarum et S. Birgittae, coronis, crucibus etc., 547.

Benedictio cum SS. Sacramento, de sacris indumentis in benedictione cum Sacramento, casus, 474 — quotuplex sit benedictionis functio cum Sacramento, 475 — quonam tempore ritus benedictionis ortum habuerit tam publice, quam private, 477 — quibus vestibus impertienda, 479 — num vetitum in antiquitate fuerit populo cum pyxide benedicere, quidque in praesenti disciplina iudicandum, 482 — quid responsi ut in casu exhibendum, 484 — V. *Lingua vernacula.*

Benedictio SS. Oleorum, V. *Insignia Canonicalia.*

Benedictio trina, V. *Insignia Canonicalia.*

Benefactores, V. *Suffragia pro Benefactoribus.*

Beneficiati parati *Canonicis aequiparari debent quoad thurificationem*, 51.

Biretum, de Bireto et Pileolo casus, 199 — quid sit biretum et unde hoc nomen, 200 — illius usus, *ad saeculum usque IX. nondum invaluisse*, certum est, 201 — quid *biretum clericale* et quaenam eius *forma et materia*, 202 — clerici bireto aliquando et *per vias usi sunt extra sacras functiones*, *ibid.* — biretum *inter sacra indumenta enumerari nequit*, 203 — interdum delatum fuit *ad denotandam quoque personae dignitatem*, *ibid.* — de *bireti symbolismo* in genere et in specie, 204 — pileolus quid sit et *de variis eius nominibus*, 205 — *inter sacra indumenta* non est recensendus, *ibid.* — eius origo, *ibid.* — *quando invaluit* eius usus, 206 — *symbolismus* clericalis pileoli, 206 — de eius *colore*, *ibid.* — de *forma bireti clericalis*, 207 — de *bireto pro Doctoribus*, *ibid.*, — antiquitus clericale biretum adhibendum erat *tam intra quam extra Ecclesiam*, 208 — anno 1607 a S. Congr. Ep. et Regul. consulto, Ordinarii *obligationem clericis abstulerunt de bireto extra Eccl. deferendo*, *ibid.*, — praesenti disciplina inspecta, *quando deferendum biretum in functionibus*, 209 — biretum non deferunt *Regulares ex Ordinibus Mendicantibus in liturgicis functionibus*, 210 — bireto utentes *propriis sibi manibus illud imponere et auferre debent*, *ibidem.* — de usu *pileoli* pro clericis, *ibid.* — S. R. C. *usum pileoli deferendi inter sacras functiones* ab ecclesiasticis assistentibus *cohonestavit*, 211 — de bireto a Paulo V *Missionariis Sinarum concesso in divinorum Mysteriorum celebratione*, 212 — consuetudo, qua Canonici et Beneficiati *nunquam in choralibus functionibus bireto caput operiant*, *servari potest*, *ibid.* — clericis Seminarii Episcopalis *biretum in choro deferre licet*, 213 — item et pileolum *si ut dignitati distinctionis insigne retineatur*, 214 — biretum doctorale a *doctoribus deferri nequit in choro*, *ibid.*

Breviarium Romanum, de opere cui titulus, " Le saint Bréviaire et son avenir „ Rmi Antistitis Anneciensis, 193.

C

Caeremoniarii. V. *Magistri Caeremoniarum.*

Calendarium, in Cappellis Seminariorum, quorum directio Religiosis Familiis concredita est, *standum est Calendario Familiae Religiosae* quoad Missae celebrationem, 93 — Calendarii specimen universalis Eccl. pro anno 1902, 183 — de Calendario sequendo *in Cappellis privatis*, 419 — de Calendario sequendo *spiritualium exercitiorum tempore*, 509 — V. *Translatio festorum.*

Caligae. V. *Sandalia.*

Campanae, campanarum sonitus *non est vetitus, quoties non sunt vetitae exequiae*, 182.

Candelae. V. *Benedictio Candelarum.*

Canonicalia insignia. V. *Cappa Canonicalis, Insignia Canonicalia.*

Canonici, Sacramento extante super altare ad solemniorem Missam, ad circulum eorum Episcopo perficiendum accedentes, *prius genuflectere debent*, 51 — V. *Biretum, Cappa Canonicalis, Formale, Insignia Canonicalia.*

Canonizatio. V. *Consistoria semipublica.*

Cantus. V. *Lingua vernacula.*

Cantus Gregorianus, Breve Summi Pontificis ad Abbatem Solesmensem *circa concentus sacros*, 393.

Cappa Canonicalis, de Cappa Canonicali casus, 131 quid cappa, 133 — in chorali Officio *ceterisque ecclesiasticis capitularibus functionibus* induitur, *ibid.* — eius *origo*, *ibid.* — cappa *quod ecclesiasticum usum respicit*, 134 — exponuntur *symbolicae significationes cappae*, 136 — cappa adhibenda est in choro propriae Eccl. in *functionibus pro quibus alia indumenta praescripta non sunt*, extra propriam Eccl. licite adhibetur *si Canonici capitulariter incedunt, vel assistunt et peragunt sacras functiones*, 137 — privativo iure *Apostolicae Sedi* servatur *insignia cuiuscumque generis presbyteris concedere*, *ibid.* Protonotarii titulares, dignitate aut Canonicatu potientibus, *habitum non praelatitium, sed sui ordinis gestare debent in choro*, *ibid.* — Canonici in ordinatione Episcopo assistentes ad manus impositionem *stolam supra Cappam sumere possunt*, *ibid.* — item

Communicantes in Coena Dni, qui cum cappa. Mozetta etc. assistunt, *ibid.* — Cappa, vel *saltem illius pellis.. deponenda est tempore aestivo*, 138 — Canonicalis cappa explicari nequit. *Et usque ad talos tantum, nisi tempore adorationis Crucis in Parasceve, ubi mos eiusmodi viget, ibid.* — *numismata vel alia id genus insignia* ab Apostolica Sede concessa *palam deferri nequeunt, nisi ex privilegio de tali usu constet, ibid.* — Canonici *annulo decorati non tenentur illum deponere nisi in Missarum celebratione*, et in ceteris functionibus sacris *quando in privilegio de his non fit mentio, ibid.* — Canonici Cathedr. Eccl. *in Visitat. Dioec. Episcopum comitantes*, etiam extra propriam Eccl. *ins gnibus uti queunt, ibid.* — in Sacramentorum Administratione *prohibetur usus stolae supra Mozzetam vel Cappam*, excipe in audiendis confessionibus *ubi talis extat consuetudo*, 139 — quid de singulis iudicandum ut in casu, *ibid.*

Cappellae privatae, V. *Calendarium.*

Cappellae Seminariorum, V. *Calendarium.*

Cappellanus, V. *Praecedentia.*

Celebrans, V. *Alba.*

Cera, super cera in S. Liturgia suffragium, 379.

Chirothecae, V. *Sandalia.*

Christe, Sanctorum, hymnus iste *integre* in festo S. Gabrielis recitandus est, *uti legitur in festo Dedicationis S. Michaelis Arch.*, 360.

Cingulum, V. *Amictus.*

Circulus, V. *Canonici.*

Color Paramentorum pro Benedictione cum SS. Sacramento *debet esse albus* et si benedictio danda sit immediate post aliquam functionem, *adhiberi potest eiusdem functionis color*, 307. — V. *Vigilia Immaculatae Conceptionis.*

Color rosaceus non est praeceptivus, 98 — est licitus *pro Missa conventuali*, 100 — licitum etiam est pro Missis, 101 — ideoque licitus est pro Missis *saltem quae principales vel instar conventualis* dici possunt, 102 — Color rosaceus Dominicis III Adventus et IV Quadr. *adhiberi potest etiam in Missis privatis et in officio*, 698.

Commemoratio, V. *Annuntiatio B. M. V., Patronus, Titularis.*

Conceptio Immaculata, reprobatur usus cuiusdam devotionis obiecti *Nova Crux Imm. Conceptionis* appellati, 628 — V. *Vigilia Imm. Conc.*

Concurrentia, quaestinculae super *Concurrentia* et *Occurrentia*, 297 — de Concurrentia et Occurrentia *Patroni* et *Dedicationis*, 301 — de Concurrentia *inter Octavam Dedic. Eccl. propriae* et *Octavam festorum solemnium* Eccl. universalis, 650 — de Concurrentia *officii votivi* cum *festo secundario*, 651 — de Concurrentia octavae festi SS. Trinitatis cum I Vesp. festi dupl. I classis, 654 — V. *Dedicatio.*

Confraternitas B. M. V. A Monte Carmelo, de piis operibus Sodalibus huius Confraternitatis iniunctis *ad privilegium Sabbatinum assequendum*, 546.

Consistoria semipublica, datur Abbatibus Nullius singulatim petentibus *ius interveniendi suffragiumque ferendi in Consistoriis semipublicis Beatorum Canonizationi praeviis.* 129.

Contitularis, de iuribus Contitularis incerti, 109.

Cor Iesu SS., de commemoratione SS. Cordis Iesu Titularis *omittenda in feriali officio, cum fiat de Cruce*, 294 — Parvum officium SS. Cordis, 603 — approbatio dicti officii, 611 — V. *Missa votiva.*

Cornelius et Cyprianus (SS.), simplificato ex privilegio ipsorum officio, ut aliud officium per accidens translatum ibi reponatur, *nona lectio ex duabus lectionibus historicis constare debet.* 17.

Corporale, V. *Amictus.*

Credo, V. *Gloria.*

Crux, V. *Conceptio immaculata, Cor Iesu SS.*

D

Dalmatica, V. *Planetae.*

Dedicatio, de quodam occursu et concursu festi Dedic. cum festo Tituli si *est festum D.ni*, decr. S. R. C., 332 — V. *Concurrentia, Titularis.*

Dio sia benedetto, de Laude *Dio sia benedetto* post solemnem Missam in choro, 579.

Dominus vobiscum, omittenda est haec salutatio ante Orationes, *quae dicuntur post Litanias B. M. V.*, item *post hymnos Sanctorum*, 469 — V. *Insignia Canonicalia.*

Doxologia, *Iesu tibi sit gloria* dicenda est in Vesperis, etsi *sola habenda sit* post hymnum dictum, *commemoratio officii illam exigentis*, 459 — in concursu duorum festorum, D. N. I. C. et B. M. V., *doxologia erit de quo Vesperae recitantur integrae*, 629.

Duplex, de duplici min. aut mai. perpetuo impedito in die assignata, *cui locus in Calendario non suppetit*, 415 — de dupl. I classis in diem suam octavam, *quae dies octava alterius est festi*, translato, 499, — V. *Repositio, Simplex.*

E

Epacta, V. *Pascha.*

Exequiae, V. *Campanae.*

Exorcismus, de auctoritate Ordinarii requisita *in exorcismis absolvendis*, 179.

Expectatio Partus B. M. V., in festo Expectationis, cum occurrit in feria IV quatuor Temporum Adventus, *in Cathedr. una tantum Missa cantatur de festo*, non vero ita si in dicta feria, Octava Imm. Conc. aut festum Translationis Domus Lauretanae recurrat, 216, 333, 357.

Expositio solemnis SS. Sacram. cum *Ostensorio ad ostiolum tabernaculi repugnat omnium Ecclesiarum consuetudini* et Caeremoniali Episcoporum, 51 — de SS. Sacramento *per Sanctimoniales medio quodam machinismo exponendo*, 523.

F

Falda, V. *Insignia Canonicalia.*

Familia Sacra, concurrentibus festis *S. Familiae.* et *inventionis Pueri Iesu, Vesperae dividendae sunt* et alteriùs commemoratio agenda, 171 — V. *Annuntiatio B. M. V.*

Festa mobilia, V. *Pascha.*

Festum, de festo elevato *ad ritum dupl. II cl. in die octava occur-*

rente, 511 — festa Dominicis diebus affixa *transferri non possunt ad sequentes dies Dominicos neque ad alios*, accidentaliter impedita sint vel perpetuo, 629 — secundar. Doct. non transfert, 355 — de festo Patrocinii B. M. V. *Dominicae affixo perpetuo impedito*, 647 — V. *SS. Angeli Custodes, Concurrentia, Repositio, Translatio festorum.*

Fons baptimalis, V. *Benedictio aquae baptismalis.*

Formale, Caeremoniale Episcoporum *expresse vetat Can.cis usum formalis*, 52.

Fundator, V. *Titularis.*

G

Gabriel (S) Archangelus, V. *Christe, Sanctorum.*

Gloria et Credo, Episcopo Dioecesano ad Missam assistente, *Celebrans nulla positiva lege cogitur Episcopum expectare ut se signet in fine hymni angelici et symboli*, 112 — V. *Missa Conventualis, Missa Votiva*

H

Habitus praelatitius, V. *Cappa Canonicalis.*

Hebdomadarius, V. *Stola.*

Horae, V. *Missa Conventualis.*

Horologium, sequendum *pro recitatione divini Officii*, V. *Officium divinum.*

Hymni historici, semel coniunctis hymnis historicis in festo, *non amplius coniungendus est hymnus impeditus ceteris diebus Octavae*, 459.

Hymnus angelicus, de hymno angelico omittendo necne a Sacerdote Ritus Rom. *celebrante in Eccl. ritus Romano-Lugdunensis*, 513 — V. *Gloria et Credo, Missa Conventualis.*

I

Imago, V. *Manus potens,* pro imagine *B. M. V. Vallis Pompeianae*, V. *Tabulae secundariae.*

Indulgentiae, conceditur indulgentia clericis *orationem quandam ad vocationem agnoscendam* recitantibus, 623 — indulgentia pro

iaculatoria *Laus, honor et gloria divino Cordi Iesu*, 625 — Poenitens precem aut pium opus indulgentiis ditatum explens, *potest simul et poenitentiae satisfacere et indulgentias lucrari*, 626 — V. *Confraternitas B. M. V. a Monte Carmelo, Iubilaeum magnum, Tertiarii saeculares, Via Crucis vivens.*

Initia S. Scripturae, de initiis S. Scripturae *impeditis*, 226. 229 — de *distinctione* inter initia S. Scripturae, 230.

Insignia Canonicalia, dubia quaedan *super quorumdam canonicorum specialia insignia*, 28 — quomodo interpretanda concessio a Rom. Pontifice cuidam Episcopo facta, *circa peculiaria insignia indumentaque choralia suorum Canonicorum, ibid. caligis, sandaliis et chirothecis auro argentove ornatis uti nequeunt* dicti Can.ci, 32 — sed *neque Mitra pretiosa, neque praegustationis panis ritus licet illis*, 33 — Capituli Dignitatibus *permissa non est Palmatoria*, 34 — neque iis *uti licet Presbytero assistente, ibid.* — *illicita* pariter illis est salutatio *D.nus vobiscum* et *trina benedictio, ibid.* — isti Can.ci *pontificalibus ornamentis* in Missis pro defunctis *ritu pontificali celebratis, assistente Ordinario cum pluviali et Mitra parato*, uti nequeunt, 36 — sed *neque falda fimbriis oblongis ante praecisis, atque globulis rubeis ornata*, 37 — dictis ornamentis *uti non possunt in processionibus, benedictionibus Candelarum, Cinerum, Fontis baptismalis*, etc.. 38 — utrum istis Can.cis *extra Cathedr. Missam celebrantibus tam in festis quam in exequiis pro defunctis*, sine assistentia Capituli, *ritus ac vestes pontificales conveniant*, 39 — illicitus est Can.cis *usus individuus* vestium et insignium choralium in functionibus *extra Cathedralem*, 40 — illicitus pariter est *Mantelletti usus Can.cis* prout in casu, 41 — Benedictio SS. Oleorum *fieri nequit cum reductione Diaconorum aut Subdiaconorum absque peculiari indulto*, 42 — functio huiusmodi Benedictionis *extra Missam conventualem et in sacrario ut in casu prohibita omnino* est, *ibid.* — Subdiaconi in Missa Pontificali epistolam cantaturi est *sandalia ex credentia ad thronum portare et assistere cubiculario dum Pontificantem caligis et sandaliis induit*, 44 — *neque Dignitatibus neque Can.cis* in Missis privatis tam intra

quam extra Cathedralem *annuli cum gemma usus licitus est, ibid.* — *Vicario Gen.li, Archiepiscopo* divinis officiis assistenti in Eccl. ut in casu, *debetur praecedentia super omnes Can.cos et dignitates,* paratis tantum exceptis, 45 — *omnibus laicis cuiuscumque generis vel conditionis,* rege excepto, *prohibetur ingressus in presbyterium,* 47 — in Eccl. ut in casu, tres Missae in Nativitate D.ni *tempore Rubricis praescripto* canendae sunt, 48 — Canonici in assistentia Missae privatae E.pi, *Rochettum solummodo cum superpelliceo* adhibeant, 50 — Romano Pontifici tantum *auctoritas inest Insignia concedendi Can.cis,* 53 — de usu peculiaris *cappae magnae quoad colorem,* 521.

Insigna Protonotariorum Ap.licorum, de usu insignium in *Protonotario Ap.lico,* casus, 489 — Protonotariorum *origo* 491 — *quotuplex* Protonotariorum *classis,* 494 — *quaenam insignia,* quibus iidem decorantur, *ibid.* — de *qualitate insignium iuxta legem et consuetudinem* et quibus in casibus *relativis insignibus uti iure valeant,* 495 — quid de singulis ut in casu, 498.

Instituta Religiosorum, de Religiosorum institutis *vota simplicia profitentium* Constitutio Ap.lica, 54.

Instructio Clementina, pro Oratione XL Horarum *latine reddita, novissimis Apostolicae Sedis decretis aucta, brevique commentario illustrata,* praenotanda, 662 — continuatio, 711.

Inventio Pueri Iesu, V. *S. Familia.*

Ioannes (S) Baptista De La Salle, per decretum Urbis et Orbis *statuitur dies cum Officio et Missa pro Eius festo celebrando in Ecclesia universa,* 271.

Ioannes (S) Chrysostomus, V. *Alleluia.*

Ioannes (S) Damascenus, Eius festi impediti repositio, et alii diei alicubi assignati, *post extensionem ad Ecclesiam universam,* facienda est iuxta Rubricas a die sua, 629.

Ioseph (S) Sponsus B. M. V., oratio ad S. Ioseph *in mense Octobris ad Rosarium recitanda, in fine Litaniarum adiungi potest,* 265 — S. Ioseph *Ecl. Catholicae Patronus declaratur,* Eiusque festum ad *ritum dupl. I classis elevatur,* 693 — P. Ministro Gen. Ord. Min. Capulatorum, *facultas tribuitur benedicendi et imponendi*

Scapulare S. Ioseph et ad hoc alios Sacerdotes delegandi, 695 — pro Eius die festo 19 Martii, V. *Missa conventualis*.

Iubilaeum magnum, ad universum catholicum orbem extenditur, 63.

L

Laici, V. *Insignia canonicalia*.

Laudes, V. *Alba*.

Lectiones, V. SS. *Cornelius et Cyprianus*.

Lingua vernacula, cantus in lingua vernacula *in omni Benedictione cum Sacramento nullo pacto dicendus est prohibitus*, 364.

Litaniae Lauretanae, concludendae sunt ut in appendice Ritualis Rom. 265 — cantari possunt *per trinas invocationes, populo quartam respondente*, 699.

Littera Dominicalis, V. *Pascha*.

Litterae testimoniales, decr. S. C. Conc. *circa litteras testimoniales pro S. Ordinatione*, 544.

Ludovicus (S.), festum S. Ludovici, *ubi est Titularis, die 25 Augusti celebrandum est*, 218.

Lux electrica, adhiberi potest in altari, dummodo ad cultum non inserviat, *sed ad splendorem et pompam*, 373.

M

Magistri Caeremoniarum duo sint in Cathedralibus *si fieri possit*, 53 — uti possunt *veste violacea in functionibus saltem de iure episcopalibus*, 54.

Mansionarii, V. *Missa conventualis*.

Mantellettum, V. *Insignia canonicalia*.

Manus potens, damnata declaratur devotio quaedam a *Manu potenti* nuncupata, 627.

Mariale Rosarium, V. SS. *Angeli Custodes*.

Martyrologium Romanum, variationes et additiones pro Martyrologio Rom., 266.

Matrimonium, de sententia pro causis matrimonialibus *quando nullitas est evidens*, 454.

Matutinum, V. *Alba*.

Menna (S.), in eius festo simplificato *sufficit recitare nonam lectionem extantem in Breviario*, 397.

Michael (S.) Arch. de S. Michaele Arch. Titulari nominando in Missa votiva Angelorum in Oratione *A cunctis*, 576.

Minister, Missae cum cantu assistens, iuxta decr. 3377, *debet esse in Sacris, si Calicem etiam abstergere debeat*, 700.

Missa, de Missae celebratione *navigationis tempore*, decr. S. R. C., 330.

Missa conventualis, sive de feria sive de festo diebus in ferialibus Cathedrali Ecclesia Senogalliensi *ad Mansionarios per turnum celebrare spectat*, 197 — dies 19ª et 25ª Martii *computandae sunt inter feriales*, ita ut Missa conventualis de feria ad Mansionarios spectet, *ibid.* — Mansionariis legitime impeditis *non licet pro Missa conventuali Sacerdotem, qui non sit de gremio Ecclesiae Cathedralis, sibi substituere, ibid.* — *tolerari nequit consuetudo* recitandi *Sextam et Nonam* ante Missam conventualem, *ibid*, 349 — *dummodo organa non sileant et insufficiens habeatur Choralium numerus*, Psalmi ita alternatim dici possunt, *ut versus concinatur a choro, alter vero recitetur sub organo, ibid.*, 351 — absente vel deficiente Sacri Concentus schola, *Canonici et Mansionarii tenentur a seipsis supplere saltem in Cantu Gregoriano, ibid.*, 353. — Chorales ad *asteriscum Psalmorum pausam facere tenentur, ibid.*, 354. — Organa pulsari queunt Fer. V. in Coena Domini *per totum hymnum angelicum* et Sabbato Sancto *ab eiusdem hymni initio et deinceps*, 198, 355. V. *Octava Corp. Christi.*

Missa coram SS. Sacramento exposito, de Missis coram SS. Sacramento exposito *vi Caeremonialis Episcoporum*, 83.

Missa cum cantu, de Missa *ex fundatione canenda* post aliam de festo, 570.

Missa de Requie, de cohaerentia inter duo Decreta *circa Missas lectas de requie in die obitus*, 215, 296. V. *Anniversarium, Officium def.*

Missa Pontificalis, V. *Processio.*

Missa pro defunctis, vi Rubr. generalis Missalis Tit. V. n. 1 in Ecclesiis ad chorum obligatis dicitur semper Missa principalis *una generaliter pro defunctis, et in aliis nulla est obligatio;* commemoratio generalis pro defunctis, *semper et pro omnibus prae-*

ceptiva est, quoties Celebrans Missam dicit de die. 311. V. *Missa pro re grari.*

Missa pro re gravi, *si ad petendam pluviam vel pro alia re gravi* Episcopus *Missam de requie pro omnibus defunctis* ordinaverit. *formularium pro Missis quotidianis legatur.* et si fiat cum cantu. dicendae sunt plures Orationes. 174.

Missa votiva, de *Orationibus. Gloria. Credo. Sequentia. Praefatione* in Missis votivis. 18. 567.

Missa votiva B. M. V., de Missa vot. B. M. V. *semper relativo officio respondente.* 506.

Missa votiva de SS. Corde Iesu, prima feria VI Ianuarii *occurrente in Vig. Epiphaniae celebrari nequit.* 695.

Missa votiva de SS. Sacramento, in expositione SS. Sacramenti ad instar XL Horarum. *dici nequit absque privilegio.* 646.

Missa votiva de Spiritu Sancto, de Missa vot. Spiritus Sancti *in aperitione cursus scholastici.* 510 — de cohaerentia inter Ephemerides et Decretum N. 3804 ad VIII. 649.

Mitra, de Mitra, casus, 553 — unde *Mitrae episcopalis ortus sit usus.* 554 — *quando* eius usus invaluit. 555 — num mitra utatur *Ecclesia graeca.* 560 — *quomodo triplicis generis* evaserit. 562 — quid *significet.* 564 — utrum *determinatus in mitra color liturgico iuri respondeat.* et quare cum paramentorum colore *convenire non debeat.* 565 — quid de singulis ut in casu. 566 — V. *Insignia canonicalia.*

Mozzetta. V. *Abbates. Cappa Canonicalis.*

Mulieres, in publicis et sacris processionibus *incedere nequeunt inter Confraternitates et Clerum.* 697 — statuam sequi possunt et canere *quando Clerus tacet. in processione tantum et extra Ecclesiam. ibid.*

N

Nomen Mariae (SS.), de die octava festi SS. Nominis Mariae *exigente in occursu translationem festi Septem Dolorum.* 430.

Nona, V. *Missa conventualis.*

O

Occurrentia, V. *Concurrentia. Octava. S. Thomas Ap.*

Octava, de *commemoratione diei octavae, agenda*, occurrente, dupl. I classis, 220 — de *quarumdam dierum octavarum concursu* inter se, 224 — cuinam ex octavis concurrentibus *competat praelatio*, 226 — die octava cum dupl. II cl. occurrente, *octava simplificanda est*, 375 — dies octava festis alicuius infra octavam Corp. Christi incidens, *ubi haec non est privilegiata, celebranda est per solam commemorationem* in occursu cum duplicibus translatis, 333 — in occursu *diei octavae* B. M. V. cum *festo dupl. mai. Eiusdem*, agendum est de die octava, 472 — V. *Duplex, Festum.*

Octava Corporis Christi, probatur usus Missam conventualem *post Tertiam canendi, et peragendi processionem post Nonam* infra Oct. Corp. Chr., 629.

Officium, perpetuo transferendum in *prima die libera reponatur*, quin alia officia vel festa amoveantur die, qua reposita fuerunt, *quicumque sit eorum ritus*, 234.

Officium B. M. V., defunctorum, Psalmi poenitentiales. Graduales, *indubie sub peccato pro non dispensatis praescribuntur*, 52.

Officium defunctorum, in officio et Missa defunctorum, Anniversarium nullo sensu constituentibus, *antiphonae duplicari nequeunt et plures in Missa, quae ex quotidianis esse debet, Orationes sunt dicendae*, 372 — de *qualitate quorumdam officiorum* pro defunctis et de *nonnullis variationibus in Oratione* in Missis de requie, 718 — V. *Officium B. M. V.*

Officium divinum, casus *circa horologiorum discrepantiam* pro divini officii recitatione, 115.

Officium simplex vel simplificatum. V. *SS. Cornelius et Cyprianus.*

Officium votivum, V. *Concurrentia.*

Olea Sacra, *per laicos transmitti non debent*, nisi deficientibus clericis, decr. S. R. U. Inq., 543.

Orationes, quaenam *pro tertia oratione* dicenda in *Missa votiva privata vel solemni*, sed *non pro re gravi, neque pro publica Ec-*

clesiae causa, infra oct. festi B. M. V. vel alicuius Sancti, 672. — V. *Missa votiva*, *Officium defunctorum*.

Organum pulsari nequit feria V in Coena Domini uti in Sabb. Sancto, *excepto tempore Hymni angelici in Missa*, feriis IV, V, et VI Maioris hebdomadae ad *cantus Lamentationum*, *Responsoriorum et Psalmi Miserere*, 50 — V. *Missa conventualis*.

Ostensorium, V. *Expositio solemnis SS. Sacramenti*.

P

Palla, V. *Amictus*.

Palmae, V. *Benedictio Candelarum*.

Palmatoria, V. *Insignia canonicalia*.

Pantaleo (S.), in Eius festo simplificato *nonam lectionem in Breviario extantem recitare sufficit*, 397.

Particulae si extra pyxidem consecrandae sint, *super corporale ante* calicem et a parte Evangelii sunt locandae, 232.

Pascha, de nova ratione Pascha facillime inveniendi, 150 — de *Aureo Numero*, 152 — de *Epacta*, 153 — de *Litteris Dominicalibus*, 154 — tabula pro *Epacta*, *Littera Dominicali* et *Pascha inveniendis*, 157 — explicatio 1.ae partis tabulae, 158 — explicatio 2ae partis, 258 — explicatio 3ae partis, 260 — Methodus facillime inveniendi in quolibet anno, *qua die hebdomadae occurrant festa mobilia*, 262 — Prospectus omnium *Dominicarum*, *Festorum et Feriarum, quae a Pascha dependent*, 264 verba *Ne cum Iudaeis conveniamus* circa Pascha, quae leguntur in prooemio ad Rubricas Generales tum Missalis tum Breviarii de Anno et eius partibus, *per se stricte seu rigorose accipienda sunt*, 176.

Patrocinium B. M. V., V. *Festum*.

Patrocinium S. Ioseph, de *translatione huius festi* cum festo Dedic. Eccl. occurrentis, 537.

Patronus loci, de festo Patroni minus princip. in Calendario restituendo, 508 — de *duorum Patronorum* commemoratione, 581 — V. *Concurrentia*, *Praecedentia*, *Repositio*, *Titularis*, *S. Thomas Aquinas*.

Pileolus, V. *Biretum.*

Planetae, de planetis et dalmaticis, casus, 404 — de *origine et usu planetarum*, 406 — de *origine et usu dalmaticarum*, 409 — de earum *materia*, 410 — de *mysticis earum significationibus*, 411 — iudicium de *planetis ac dalmaticis multicoloribus*, speciatim si pro uno praecipuoque semper colore adhibeantur, *ibid.* — *quid sit novi generis sericum*, quod in casu innuitur, et num revera sit a S. R. C. recenter permissum, 413 — iudicium de *alia duplici querela* prout in casu, 414.

Pluviale, V. *Stola, Vesperae.*

Poenitentia sacramentalis, V. *Indulgentia.*

Praecedentia, de praecedentia in translatione festorum respectu ad Decretum 3756, 433 — de praecedentia *inter officia Patroni et Dedic. Eccl.* diebus infra octavam, 513 — V. *Processio.*

Praefatio, V. *Missa Votiva.*

Praegustatio panis, de observantia Rubricae *praegustationem panis praescribentis*, 179.

Preces post Missam imperatae recitandae sunt *immediate expleto ultimo Evangelio*, 265 — a quocunque Sacerdote *etiam in Oratoriis domesticis*, 374.

Presbyter assistens, V. *Presbyterium.*

Presbyterium, Regi tantum *sedes competit in presbyterio*, 238 — hoc ius *denegandum videtur Reginae*, 240 — Regi et ad summum Reginae *Baldachinum competit in Ecclesiis*, 242 — si Rex per alium repraesentari voluerit, *huic distinctissimus competet locus isto in Presbyterio, sed non in throno*, 245 — thronus *cum* baldachino pro Rege in *presbyterio erigatur*, pro Regina *extra presbyterium*, *ibid.* — locus Presbyteri assistentis *est in plano solii*, a regulari a *dextris Epi.*, 246 — de loco pro Vicario Gen. *si Episcopali vel Archiep. dignitate sit praeditus*, 247 — Vicarius Episcopus vel Archiep. suffraganeus *ius celebrandi in solemnioribus festis Pontificalia*, Metropolitano impedito, *contra Dignitates et quibuscumque in casibus non gaudet*, 250.

Privilegium Sabbatinum, V. *Confraternitas B. M. V. a Monte Carmelo.*

Processio, solemnis processio ante Missam pontificalem omittenda

est, *si Secretarium aut sacellum a choro separatum non adsit ad Episcopum induendum*, 53 — de praecedentia cuiusdam Cappellani *ex Ordine Hierosolymitano in processione*, 164 — V. *Mulieres, Octava Corp. Christi.*

Psalmi Graduales, Poenitentiales, V. *Missa conventualis. Officium B. M. V.*

Puerulus Iesus cum a B. V. in lucem editus fuit, *in praesepio inter duo animalia reclinatus fuit*, probatur *ex venerabili traditione*, 20 — ex *Sacris Monumentis*, 26 — delatio *Parvae Statuae Pueri Iesu* a Sacerdote *cum velo humerali et umbella in processione interdicitur*, 629 — V. *Familia Sacra.*

Purificatorium, V. *Amictus.*

R

Refugium peccatorum, de festo Deiparae sub titulo *Refugium peccatorum*, Decr. S. R. C., 329.

Regina, V. *Presbyterium.*

Repositio, de repositione officiorum dupl. II cl. et de *festo classico particulari Titularis Ecclesiae aut Patroni loci*, 165, 290 — V. *S. Ioannes Damascenus, Translatio festorum.*

Requiescant in pace, in absolutione *quae fit iuxta Rituale post Missam ab E.po* dicendum est in singulari numero: *Requiescat in pace* et in ea, quae fit iuxta E.porum Caeremoniale, in plurium numero: *Requiescant in pace*, 140 — in quinta ex Absolutionibus, quae fieri permittuntur prima solum vice post obitum Summi Pontificis, Cardinalium etc. finita Missa, dicendum videtur " *Requiescant* „ in plurali, 144.

Rex, V. *Presbyterium.*

Rochettum, de *Rochetto, Cappa Magna et Mozzetta uti signis iuris dictionis*, casus 636 — quid possit argui circa *Rochetti, Cappae magnae antiquitatem liturg. in Episc.* 638 — quodnam eorum *symbolismum*, 640 — quid circa *Mozzettae antiquitatem* et de eius *symbolico sensu*, 641 — num e Caeremoniali E.porum, Decretis et praxi collatis simul, inferri certe possit, *praefata insignia iurisdictionis signum constituere*, 642 — pro quo ex duo-

bus Can.cis disceptantibus pugnet ratio. 45. V. *Abbates, Cappa Canonicalis, Insignia Canonicalia, Superpelliceum, Vesperae.*

Rosarium B. M. V., V. *SS. Angeli Custodes.*

S

SS. Sacramentum, V. *Expositio solemnis SS. Sacramenti, Missa coram SS. Sacramento exposito.*

Sandalia, V. *Insignia Canonicalia.*

Scapulare, V. *S. Ioseph Sp. B. M. V.*

Scripturae Sacra, V. *Initia S. Scripturae.*

Semiduplex, V. *Simplex.*

Septem Dolores B. M. V. V. *SS. Nomen Mariae.*

Sepulcrum, de sepulcris in *parietibus Ecclesiae* vel *subtus terram, et Missa,* 160, 181, 372.

Sepultura Ecclesiastica, quaestio *canonico-liturgica,* 316 — *quid sepultura ecclesiastica, ibid.* — triplex sepultura distinguitur *Electiva, Gentilitia, Parochialis, ibid.* — quaenam *Electiva et Gentilitia,* 317 — quaenam *Parochialis,* 318 — quaenam Eccl. *sepulturam ecclesiasticam* habent, 321 — quaenam *iura et officia Parochi, 322* — quaenam *iura Rectoris congregationis laicorum* et *Eccl. olim regularis,* 325 — quid ad casum, 327.

Sequentia, V. *Missa votiva.*

Sexta, V. *Missa conventualis.*

Simplex, festum duplex vel semid, perpetuo ad ritum simplicem redactum, *uti simplex et non simplificantum considerari debet,* 65 — *distinctio* inter festum *simplex* et *simplificatum ibid.* — V. SS. *Cornelius et Cyprianus.*

Simplificatum, V. *Simplex.*

Spiritus Sanctus, V. *Missa votiva de Spiritu Sancto.*

Stola, de stolis casus, 339 — de *origine* stolae, 340 — stola semper *veluti sensibile signum considerata est dignitatis* ac *interdum iurisdictionis,* 343 — sub nomine quoque *pallae linostinae venit stola.* — de usu *Orarii* in latina et graeca Eccl., 344 — non una semper fuit *stolae deferendae ratio* in Ecclesia, 345 — sensus *mysticus et moralis* stolae, *materia* pro stolis, 346 —

probari nequit distinctio *inter stolam Missae*, et alias *ad alios sacros usus destinatas*, ut illa *ex serico*, haec iure *ex alia materia* esse valeant, 348 — quid de expositis in casu, *ibid.* — de *quodam peculiari usu stolae* in quodam Parocho, 378 — in benedictione S. Blasii color stolae rubeus esse debet, 406 — de colore stolae pro Presbytero Cappellani munere fungente in Missa de requie privata Episcopi, si tabernaculum aperire debeat, pyxidemque extrahere, 450, 452 — Stola cum pluviali non est assumenda ab Hebdomadario Vesperas celebrante coram SS. Sacramento, eo quod illud incensare debeat ad Magnificat, 698.

Subdiaconus, V. *Insignia Canonicalia.*

Subtana, V. *Vestis talaris.*

Sub tuum praesidium, *reprobatur usus incipiendi functiones* ante SS. Sacramentum expositum *cum cantu huius antiphonae*, 370.

Suffragia pro Benefactoribus, de quibusdam consuetudinibus *in benefactorum suffragiis*, 581.

Suffragium, V. *Consistoria semipublica.*

Superpelliceum, de *Superpelliceo* et *Rochetto*, casus, 66 — unde seu Superpelliceum seu Rochettum *initium habuerint* in latina Ecclesia, 67 — quonam tempore *usus cottae et rochetti invaluerit*, 73 — vocis *Rochettum* origo, *ibid.* — vocis *cotta et superpelliceum* origo, 74 — quid *de superpelliceo et rochetto animadvertendum* in graeca Eccl., 75 — de symbolica significatione *Superpellicei* et *Rochetti*, *ibid.* — quibus *superpelliceum et Rochettum deferre competat*, 76 — privilegiati in usu Rocheti *privilegii fines ne excedant*, 77 — *super qua veste* indui illa possint, 78 — quibus in functionibus *superpelliceum et Rochettum deferenda sint*, *ibid.* — de superpellicei et rochetti *materia et forma* iuxta ius liturgicum, 79 — quid *de tanta in superpelliceis et rochettis varietate* iudicandum ut in casu, 81.

Symbolum, de Symbolo in Missis *infra aliquam octavam illud ferente*, 502 — de Symbolo in *festo S. Aloisii Gonzagae*, 571 — de Symbolo *in festis Patronorum*, *ibid.*

T

Tabulae secundariae in altaribus, de tabulis secundariis in altaribus, *consultatio canonico-liturgica*, 665, — *qua auctoritate* removeri, 669. — an tabulae secundariae *rebus immobilibus accenseri debent*, 670 — *quid iuris in casu*, 671.

Tertiarii saeculares, de indulgentiis *pro Tertiariis saecul.*, 612 — *index novarum indulgentiarum*, Tertio Ordini saeculari S. Franc. Assisiensis tribuendarum, 613 — Summarium *indulgentiarum privilegiorum* ac *Indultorum* sodalibus Tertii Ord. S. Franc. Assis. concessorum, 616 — conceditur aegrotis Tertiariis saecularibus *absolutio generalis quacumque die infra octidvum festi*, 622.

Thomas (S.) Apostolus, quaestio de occurrentia festi S. Thomae Ap. *in Dnica IV. Adventus*, 589.

Thomas (S.) Aquinas, de festo Patronali S. Thomae Aq. *pro scholis*, 293.

Titularis, de Titularis commemoratione in *suffragiis* et in Oratione *A Cunctis*, 102 — Titularis commem. in suffragiis *praeferenda est commemorationi Patroni aut Fundatoris*, 181 — de requisitis *ut quis diei valeat alicui Ecclesiae addictus* pro Titularis et Dedicationis festo agendo, 222 — de festo Titularis sicut et Dedicationis, *primario* et *secundario*, 422 — de occurrentia Patroni loci vel Titularis *cum dedicatione Ecclesiarum*, 424 — de festo Titularis in diem octavam transferendo, *quae est Dominica II cl.* 572 — V. *Cor Iesu SS.*, *S. Michael Arch.*, *Repositio.*

Tobalea, V. *Amictus.*

Translatio Almae Domus Lauretanae, V. *Expectatio partus B. M. V.*

Translatio festorum, de festorum translatione, 374, 375 — de *translationum ordine* pro quodam Calendario, 532 — V. *Repositio.*

V

Versiculus, de *Meruit beatas* immutando nec ne, quando festum Confessoris *tantum commemoratur*, 527.

Vesperae, Can.cus privilegio gaudens utendi Rochetto et Mozzeta

ad Vesperas solemnes *optime potest Pluviale super Rochetum induere*, 178 — pro Vesperis persolvendis *Alba non est adhibenda, ibid.* — in Ecclesiis ad chorum non obligatis *optime licet in Dominicis et festis* Vesperas canere, *licet votivae sint et non de currenti festo*, 179 — V. *Alba, Stola.*

Vestes Pontificales, V. *Insigna canonicalia.*

Vestis talaris, de talari clericorum veste, vulgo *subtana* usus, 3 — quare *talaris* appellatur, 4 — haudquaquam eius origo *ex apostolicis aetatibus repetenda, ibid.* — primis Ecclesiae saeculis *nulla distinctio vestium aderat pro Clericis latinae et graecae Eccl.*, 5 — usque ad quintum saeculum *eaedem ac laicorum fuerunt vestes clericorum, ibid.* — probatur *ex monumentis, ibid.* — a saeculo quinto vel sexto *paullatim clerici in usu vestium recesserunt a laicorum more* 7 — *reprobatur luxus* in clericorum vestibus, 8 — exponitur *symbolica significatio* vestis talaris, 9 — de panni *qualitate* et *colore*, 10 — clericis inferioribus *nunc color niger tantum competit*, 11 — color violaceus *de iure* nunc tantum *Episcopis, Praelatis* et *Caeremoniariis Pontificiis competit* et *Cathedralium* in *functionibus episcopalibus*, 12 — talaris habitus violaceus vel niger *semper deferri debet pro sacris actibus, ibid.* quomodo explicanda *tanta varietas in habitu talari* ut in casu, *ibid.* — de *fascia, diversoque illius colore*, 14 — de ceteris ornamentis *talaris praelatorum*, 15.

Via Crucis vivens, de institutione huius exercitii et legibus servandis *in erigendis sodalitatibus Viae Crucis virentis*, 549 — de indulgentiis adnexis, 550.

Viaticum, de formula pro *Viatico administrando iuxta Rituale*, 180.

Vicarius Generalis, V. *Insignia canonicalia, Presbyterorum.*

Vigilia Assumptionis B. M. V. occurrente in hac Vigilia alio festo Deiparae, *Missa Vigiliae penitus omittenda* est, 169 — de Missa Vigiliae Assumptionis, eiusque ordine, 504.

Vigiliae Epiphaniae, V. *Missa de requie, Missa votiva.*

Vigilia Immac. Conceptionis, in Missa huius Vigiliae *color violaceus* ahibendus est. Decr. S. R. C., 635.

Vota simplicia, V. *Instituta religiosorum.*